

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 13.7.2016
COM(2016) 466 final

2016/0223 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet och om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Motiv och syfte med förslaget

Europeiska unionen arbetar för en integrerad, hållbar och övergripande migrationspolitik på EU-nivå som bygger på solidaritet och en rättvis ansvarsfördelning och som kan fungera effektivt även i kristider. Sedan den europeiska migrationsagendan¹ antogs har Europeiska kommissionen arbetat med att genomföra åtgärder för att ta itu med både den omedelbara och den långsiktiga utmaningen att hantera migrationsflödena på ett ändamålsenligt och övergripande sätt.

Det gemensamma europeiska asylsystemet bygger på regler som fastställer vilken medlemsstat som är ansvarig för personer som ansöker om internationellt skydd (inbegripet en databas med fingeravtryck från asylsökande) och gemensamma standarder för asyلفörfaranden, mottagningsvillkor och erkännande av och skydd för personer som beviljats internationellt skydd. Europeiska stödkontoret för asylfrågor hjälper vidare medlemsstaterna att genomföra det gemensamma europeiska asylsystemet.

Trots de betydande framsteg som gjorts i utvecklingen av det gemensamma europeiska asylsystemet finns det fortfarande betydande skillnader mellan medlemsstaterna vad gäller vilka förfaranden som används, de mottagningsvillkor som sökandena ges, erkännandegrader och den typ av skydd som ges de personer som beviljas internationellt skydd. Dessa skillnader bidrar till sekundära förflyttningar och asylshopping, skapar pullfaktorer och leder i slutändan till att ansvaret för att erbjuda skydd för dem som behöver det fördelas ojämnt mellan medlemsstaterna.

Tillströmningar i stor skala på senare tid har visat att Europa behöver ett ändamålsenligt och effektivt asylsystem som kan säkerställa en rättvis och hållbar fördelning av ansvaret mellan medlemsstaterna, tillräckliga och anständiga mottagningsvillkor i hela EU, snabb och effektiv handläggning av asylansökningar som lämnas in i EU och kvalitet hos de fattade besluten, så att de som behöver internationellt skydd faktiskt får det. Samtidigt behöver EU ta itu med irreguljära och farliga förflyttningar och få ett slut på människosmugglarnas affärsmodell. För detta ändamål måste å ena sidan asylansökningar från de som inte har rätt till internationellt skydd handläggas snabbt och dessa migranter måste sedan återvända snabbt. Å andra sidan måste säkra och lagliga vägar till EU öppnas för de personer från tredjeländer som behöver skydd. Detta är också en del av ett större partnerskap med prioriterade ursprungs- och transitländer.

Den 6 april 2016 lade kommissionen fram sina prioriteringar för en strukturell reform av det europeiska asyl- och migrationsregelverket i sitt meddelande *För en reform av det gemensamma asylsystemet och ökade möjligheter till laglig inresa till Europa*², där de olika åtgärder fastställs som bör vidtas för att uppnå en mer human, rättvis och effektiv europeisk asylpolitik samt en bättre förvaltning av politiken för laglig migration.

Den 4 maj 2016 presenterade kommissionen en första uppsättning förslag för att reformera det gemensamma europeiska asylsystemet, som bidrar till att uppnå tre av de prioriteringar som identifierats i meddelandet, nämligen att inrätta ett hållbart och rättvist Dublinsystem för

¹ COM(2015) 240 final.

² COM(2016) 197 final.

att avgöra vilken medlemsstat som ansvarar för att pröva asylansökningar³, att förstärka Eurodacsystemet för att bättre övervaka sekundära förflyttningar och stödja insatserna mot irreguljär migration⁴ och att inrätta en genuin europeisk asylbyrå för att säkerställa ett väl fungerande europeiskt asylsystem⁵. Dessa förslag var de första byggstenarna i reformen av det gemensamma europeiska asylsystemets struktur.

Med det andra paketet slutför kommissionen reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet genom att anta ytterligare fyra förslag: Ett förslag om att ersätta direktivet om asylförfaranden med en förordning⁶ (som harmoniserar de nuvarande avvikande arrangemangen i medlemsstaterna och skapar ett verkligt gemensamt förfarande), ett förslag om att ersätta skyddsdirektivet⁷ med en förordning⁸ (som föreskriver enhetliga normer för erkännande av personer som är i behov av skydd och för de rättigheter som beviljas personer som har fått internationellt skydd) samt ett förslag om revidering av direktivet⁹ om mottagningsvillkor (för att ytterligare harmonisera mottagningsvillkoren i EU, öka sökandes utsikter till integration och minska sekundära förflyttningar). Slutligen föreslår kommissionen också, som en uppföljning av åtagandet att öka möjligheterna till laglig inresa till EU, som aviserades den 6 april 2016, en strukturerad unionsram för vidarebosättning, som rör sig mot en mer styrd hantering av internationellt skydd inom EU, säkerställer säkra och ordnade vägar till EU för personer som är i behov av internationellt skydd och syftar till att minska incitamentet för irreguljära inresor¹⁰.

Dessa förslag är en oundgänglig del av den omfattande reformen av det gemensamma europeiska asylsystemet och är nära förbundna med varandra. Med detta andra skede av lagförslag om reform av asylregelverket finns alla inslag som behövs för ett solitt, konsekvent och integrerat gemensamt europeiskt asylsystem, som bygger på gemensamma, harmoniserade regler och som både är ändamålsenligt och ger skydd, helt i linje med Genèvekonventionen.

Det gemensamma europeiska asylsystem som nu vidareutvecklas är både ändamålsenligt och skyddande och är utformat för att säkerställa full samstämmighet mellan de nationella asylsystemen, minska incitamenten till sekundära förflyttningar, stärka det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna och sammantaget leda till ett välfungerande Dublinsystem.

Det garanterar att asylsökande får en likvärdig och lämplig behandling oavsett var i EU de befinner sig. Det tillhandahåller de verktyg som behövs för att säkerställa att personer som är i verkligt behov av internationellt skydd snabbt kan identifieras som skyddsbehövande och att personer som inte har skyddsbehov snabbt kan återvända. Det är generöst mot de mest utsatta och strikt mot potentiellt missbruk, samtidigt som grundläggande rättigheter alltid respekteras. Det gemensamma systemet är slutligen tillräckligt kostnadseffektivt och flexibelt för att kunna anpassas till komplexa utmaningar som medlemsstaterna ställs inför på detta område.

³ COM(2016) 270 final.

⁴ COM(2016) 272 final.

⁵ COM(2016) 271 final.

⁶ EUT L 180, 29.6.2013, s. 60.

⁷ EUT L 337, 20.12.2011, s. 9.

⁸ EUT L [...], [...], s. [...].

⁹ EUT L [...], [...], s. [...].

¹⁰ EUT L [...], [...], s. [...].

Syftena med detta förslag

Det så kallade skyddsdirektivet fastställer kriterier för när sökande kan beviljas asyl och subsidiärt skydd, och vilka rättigheter personer som har beviljats sådan status har. Det befintliga omarbetade skyddsdirektivet¹¹ har bidragit till en viss nivå av tillnärmning av de nationella reglerna, men det förefaller som om erkännandegraderna fortfarande varierar mellan medlemsstaterna och det finns också en brist på samstämmighet i besluten om vilken typ av skyddsstatus som beviljas av varje medlemsstat¹². Det finns dessutom avsevärda skillnader mellan medlemsstaternas praxis i fråga om giltighetstiden för de uppehållstillstånd som beviljas och i fråga om tillgången till rättigheter. Vidare används de nuvarande bestämmelserna om statusens upphörande inte systematiskt i praktiken, vilket betyder att medlemsstaterna inte alltid säkerställer att internationellt skydd beviljas endast under den tid som risken för förföljelse eller allvarlig skada kvarstår, trots att EU-rätten föreskriver detta. Slutligen är vissa regler i det omarbetade skyddsdirektivet om gemensamma normer för erkännande av sökande fakultativa till sin natur och ger medlemsstaterna ett stort bedömningsutrymme (det gäller sökandens skyldighet att styrka ansökan, reglerna om bedömning av internt skydd, fakultativa återkallelsegrunder).

De ovan angivna **skillnaderna i fråga om erkännandegrader och nivån på de rättigheter i de nationella asylsystemen som är knutna till berörd skyddsstatus** ger en stark indikation på behovet av ett mer harmoniserat angreppssätt. Dessa skillnader kan skapa incitament för de som söker internationellt skydd att söka asyl i medlemsstater där dessa rättigheter och erkännandenivåer uppfattas som högre än i andra, i stället för i den medlemsstat som skulle vara ansvarig för deras ansökan enligt Dublinreglerna. Det finns dessutom ett behov av att vidta åtgärder mot eventuella sekundära förflyttningar genom att klargöra att personer som beviljats internationellt skydd ska bosätta sig i den medlemsstat som beviljade dem skydd. Avsaknaden av kontroller av det fortsatta behovet av skydd gör att skyddet i praktiken blir av permanent natur, vilket skapar ett ytterligare incitament för de som behöver internationellt skydd att komma till EU i stället för att söka skydd på andra platser, till exempel i länder som ligger närmare deras ursprungsländer.

Med hänsyn till det påvisade behovet av harmonisering och räckvidden av de föreslagna ändringarna föreslås att det nuvarande direktivet ersätts med en förordning. Eftersom en förordning är direkt tillämplig kommer redan denna ändring att bidra till en större samstämmighet och även säkerställa överensstämmelse med den föreslagna förordningen om asylförfaranden.

Mot bakgrund av det ovanstående har förslaget följande syften:

1. **Ytterligare harmonisering av de gemensamma normerna** för erkännande av sökande av internationellt skydd genom mer föreskrivande bestämmelser och

¹¹ Direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet (omarbeting) (nedan kallat *det omarbetade skyddsdirektivet*).

¹² Exempelvis varierade under perioden januari till september 2015 erkännandegraden för asylsökande från Afghanistan från nästan 100 % i Italien till 5,88 % i Bulgarien (Eurostat). Vad gäller skillnaderna mellan typ av status som beviljats, visade uppgifter från Europeiska stödkontoret för asylfrågor för andra kvartalet av 2015 att Tyskland (99 %), Grekland (98 %) och Bulgarien (85 %) gav flyktingstatus till nästan alla syriska medborgare, medan Malta (100 %), Sverige (89 %) Ungern (83 %) och Tjeckien (80 %) gav dem status som subsidiärt skyddsbehövande. https://easo.europa.eu/wp-content/uploads/Quarterly-Asylum-Report-2015_Q2_Final.pdf.

ersättande av de nuvarande fakultativa bestämmelserna om sökandens skyldighet att styrka ansökan, bedömningen av interna skyddsalternativ och grunderna för återkallande av status i fall där den person som beviljats internationellt skydd utgör en fara för säkerheten i medlemsstaten eller har dömts för ett synnerligen allvarligt brott.

2. **Ökad samstämmighet i asylbesluten** i EU genom en skyldighet för beslutande myndigheter i medlemsstaterna att vid bedömningen av ansökningar beakta den gemensamma analys och den vägledning om situationen i ursprungsländer som utvecklats på unionsnivå av Europeiska unionens asylbyrå och de europeiska nätverken för information om ursprungsländer i enlighet med de nya bestämmelserna i den föreslagna förordningen om Europeiska unionens asylbyrå¹³.
3. Säkerställa att internationellt skydd beviljas endast så länge grunderna för förföljelse eller allvarlig skada kvarstår, utan att det påverkar personens utsikter till integration. Förslaget ålägger medlemsstaterna skyldigheter att utföra systematiska och regelbundna kontroller av statusen i fall av väsentliga ändringar i situationen i ursprungslandet och när de avser förnya uppehållstillstånd, första gången för flyktingar och första och andra gången för personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande. Samtidigt är det av vikt att medlemsstaterna främjar dessa personers integration i samhället, inom ramen för deras rätt till skydd. I detta hänseende klargör förslaget räckvidden för de rättigheter och skyldigheter som tillkommer och åligger personer som beviljats internationellt skydd. Det ger också incitament för deras aktiva integration under den tid skydd beviljas, genom att ge medlemsstaterna möjlighet att förena beviljandet av visst socialt bistånd med villkor om deltagande i integrationsåtgärder i linje med handlingsplanen för integration¹⁴. Slutligen ska beslut om upphörande av flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande få verkan först tre månader efter det att statusen har återkallats, så att de personer vars status har återkallats ges en faktiskt möjlighet att ansöka om en annan rättslig status, till exempel för anställning.
4. **Åtgärder mot sekundära förflyttningar** genom att klargöra att en person som beviljats internationellt skydd är skyldig att vistas i den medlemsstat som beviljade skyddet och genom att ge ytterligare incitament genom att ändra direktivet om varaktigt bosatta¹⁵ på så sätt att den beräkning av laglig vistelse som krävs i det direktivet ska börja om för det fall att personen påträffas i en annan medlemsstat utan att ha rätt att vistas eller bosätta sig där.
5. **Ytterligare harmonisering av rättigheterna för personer som beviljats internationellt skydd**, särskilt vad gäller uppehållstillstånds giltighet och utformning och genom att klargöra räckvidden för dessa personers rättigheter och skyldigheter, särskilt vad gäller social trygghet och socialt bistånd.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området**

Detta förslag är liksom sin föregångare, det omarbetade skyddsdirektivet, en väsentlig del av det gemensamma europeiska asylsystemet och är fullt förenligt med de första förslag om att reformera detta system som lades fram den 4 maj 2016 och med de förslag om reform av direktiven om asylförfaranden och mottagningsvillkor, inbegripet att omvandla det

¹³ COM(2016) 271 final.

¹⁴ COM(2016) 377 final.

¹⁵ Rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning, EUT L 16, 23.1.2004, s. 44.

förstnämnda till en förordning, och ett förslag om att inrätta ett strukturerat unionssystem för vidarebosättning.

Förslaget bygger på bestämmelserna i förslaget om Europeiska unionens asylbyrå i det att det ålägger medlemsstaterna att vid bedömningen av asylansökningar beakta den information som byrån samlar in om situationen i ursprungsländer och den gemensamma analys och den vägledning som utfärdas av byrån om sådan information om ursprungsländer. Dessutom anges väsentliga relevanta ändringar i denna gemensamma analys och vägledning som en utlösande faktor för omprövning av statusen för personer som beviljats internationellt skydd.

Vad gäller rättigheterna och skyldigheterna för sökande av internationellt skydd, återspeglar den uttryckliga skyldigheten att styrka ansökan med alla tillgängliga faktorer och att samarbeta de relevanta bestämmelserna i förslaget om översyn av Dublinförordningen¹⁶.

Vad gäller förordningen om asylförfaranden kompletterar de två förslagen varandra, på så sätt att detta förslag innehåller kriterierna för när en person ska betraktas som skyddsbehövande och grunder för återkallelse, medan förordningen om asylförfaranden innehåller förfaranderegler för ansökningarna om internationellt skydd.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Detta förslag är förenligt med den övergripande långsiktiga strategi för bättre migrationshantering som lades fram av kommissionen inom ramen för den europeiska migrationsagendan¹⁷, som utvecklade ordförande Junckers politiska riktlinjer till en uppsättning sammanhängande och ömsesidigt stärkande initiativ på grundval av fyra pelare. Dessa pelare består av att minska incitamenten för irreguljär migration, säkra unionens yttre gränser och rädda liv samt säkerställa en stark asylpolitik och en ny politik om laglig migration. Förslaget, som ytterligare genomför den europeiska migrationsagendan vad gäller målet att stärka unionens asylpolitik, bör ses som en del av den bredare politiken på EU-nivå för att bygga upp ett gediget och effektivt system för att kunna hållbart hantera framtida migration på ett sätt som är rättvist mot de mottagande länderna och EU-medborgarna, tredjelandsmedborgarna samt ursprungs- och transitländer.

Dessutom kan de föreslagna ändringarna av de möjliga integrationsincitamenten bidra till målen i handlingsplanen för integration¹⁸.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

- **Rättslig grund**

Mot bakgrund av förslagets syfte att säkerställa dels att medlemsstaterna tillämpar gemensamma kriterier för att fastställa vilka personer som har ett verkligt behov av internationellt skydd, dels att en gemensam uppsättning rättigheter är tillgänglig för dessa personer i samtliga medlemsstater, är den rättsliga grunden artikel 78.2 a och b i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Enligt dessa bestämmelser har EU befogenhet att utforma en gemensam politik avseende asyl, subsidiärt skydd och tillfälligt skydd i syfte att erbjuda en lämplig status till alla tredjelandsmedborgare som har behov av internationellt skydd och att säkerställa principen om ”non-refoulement”. Denna politik ska

¹⁶ COM(2016) 27 final.

¹⁷ COM(2015) 240 final.

¹⁸ COM(2016) 377 final.

överensstämma med Genèvekonventionen av den 28 juli 1951, med protokollet av den 31 januari 1967 om flyktingars rättsliga ställning och med andra tillämpliga fördrag.

Inom ramen för dessa befogenheter kan EU anta åtgärder som bland annat föreskriver om

- a) en enhetlig asylstatus för tredjelandsmedborgare som ska gälla i hela unionen, och
- b) en enhetlig status för subsidiärt skydd för de tredjelandsmedborgare som, utan att beviljas europeisk asyl, har behov av internationellt skydd.

Artikel 79.2 a i EUF-fördraget läggs till som en rättslig grund med hänsyn till den föreslagna ändringen av direktivet om varaktigt bosatta 2003/109/EG avseende personer som beviljats internationellt skydd.

- **Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)**

Den bristande överensstämmelse som nu råder med avseende på erkännandegrader och de olika typer av skyddsstatus som beviljas asylsökande med liknande ansökningar inom EU, giltighetstiden för uppehållstillstånd och nivån på de rättigheter som tillerkänns de som har beviljats internationellt skydd, kan ge upphov till så kallad asylshopping och till sekundära förflyttningar inom EU.

Målet är att ersätta det nuvarande direktivet med en förordning för att underlätta större samstämmighet i sättet att besluta om liknande asylansökningar och vad gäller innehållet i det internationella skydd som beviljas, och därigenom minska incitamenten att förflytta sig inom EU och säkerställa att personer som beviljats internationellt skydd behandlas lika i hela EU.

Eftersom det gemensamma europeiska asylsystemet medför gemensamma normer i hela EU för alla asylsökande och personer som beviljats internationellt skydd, kan dessa mål inte uppnås av medlemsstaterna på egen hand. Det behövs åtgärder på EU-nivå för att underlätta en större samstämmighet vad gäller asylbesluten inom EU och lindra konsekvenserna av den bristande samstämmigheten.

Medlemsstaterna förblir fria att bevilja andra former av skydd enligt nationell rätt.

- **Proportionalitetsprincipen**

I enlighet med proportionalitetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dess mål.

Trots att en hög grad av harmonisering har uppnåtts genom direktiven 2004/83/EG och 2011/95/EU finns det fortfarande avsevärda skillnader både vad gäller erkännandegrader och typ av skyddsstatus som beviljas i varje medlemsstat samt även vad gäller innehållet i skyddet. Dessutom sker för närvarande endast ett fåtal systematiska statusöversyner i medlemsstaterna, trots skyldigheten att återkalla statusen när risken för förföljelse eller allvarlig skada upphör. Slutligen ger de fakultativa reglerna i det nuvarande direktivet (dvs. sökandens skyldighet att styrka ansökan, reglerna om bedömning av internt skydd, fakultativa återkallelsegrunder) en viss nivå av bedömningsutrymme i sättet att bedöma asylansökningar.

Mer harmoniserade regler om berättigande till skydd och om innehållet i skyddet kommer att bidra till ökad samstämmighet i asylbesluten i medlemsstaterna och därigenom till ett bättre fungerande gemensamt europeiskt asylsystem, inbegripet ett hållbart och rättvist system för att avgöra vilken medlemsstat som ansvarar för att pröva asylansökan, såsom förutses i den föreslagna översynen av Dublinförordningen.

De föreslagna ändringarna går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de fastställda målen och berör områden där ytterligare harmonisering kommer att ha en betydande inverkan. De nya bestämmelser som kräver att beslutande myndigheter i medlemsstaterna beaktar den

gemensamma analys och den vägledning som tillhandahålls av Europeiska unionens asylbyrå om situationen i ett visst ursprungsland svarar dessutom mot behovet att hantera bristen på samstämmighet i de antagna asylbesluten. Avsikten med att förstärka bestämmelserna om upphörande av flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande är att åtgärda den omständigheten att dessa bestämmelser redan fanns i det omarbetade skyddsdirektivet men inte tillämpades systematiskt av medlemsstaterna. Det föreslås också att reglerna om både berättigande till internationell skyddsstatus och innehållet i sådan status förtydligas i ljuset av rättspraxis från Europeiska unionens domstol, för att klargöra räckvidden för de beviljade rättigheterna och harmonisera där det behövs, särskilt vad gäller uppehållstillstånds giltighet och utformning, och ge incitament för integration i samband med socialt bistånd. Slutligen föreslås en ändring av EU:s direktiv om varaktigt bosatta för att avskräcka dem som beviljats internationellt skydd från irreguljära förflyttningar inom EU, utan att gå utöver vad som är nödvändigt för att uppnå en avskräckande effekt.

- **Variabel geometri**

Förenade kungariket och Irland är bundna av det första skyddsdirektivet (direktiv 2004/83/EG), sedan de meddelat sin önskan att delta i antagandet och tillämpningen av det direktivet på grundval av protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget. De har inte valt att delta i det omarbetade skyddsdirektivet (direktiv 2011/95/EU). I enlighet med det ovannämnda protokollet kan Förenade kungariket och Irland välja att delta i antagandet av detta förslag. De har också denna möjlighet efter det att förslaget antagits.

Enligt det protokoll om Danmarks ställning som fogats till EU- och EUF-fördragen deltar Danmark inte i rådets beslut om åtgärder enligt avdelning V i EUF-fördraget (med undantag för ”åtgärder för att bestämma de tredjeländer vars medborgare är skyldiga att ha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser eller [...] åtgärder som avser en enhetlig utformning av viseringar”).

Förenade kungarikets, Irlands och Danmarks deltagande i de arrangemang som föreskrivs i detta förslag om upphävande av det omarbetade skyddsdirektivet 2011/95/EU kommer att avgöras under förhandlingarnas gång i enlighet med dessa protokoll. Dessa protokoll ger särskilt Förenade kungariket och Irland möjlighet att välja att delta i initiativ inom området frihet, säkerhet och rättvisa, samtidigt som dessa initiativs funktion respekteras.

- **Val av instrument**

Det föreslås att det nuvarande omarbetade skyddsdirektivet ersätts med en förordning för att uppnå större samstämmighet i asylbesluten, genom att göra de nuvarande fakultativa reglerna om gemensamma kriterier för erkännande av asylsökande obligatoriska, genom att ytterligare klargöra och specificera innehållet i internationellt skydd (särskilt vad gäller uppehållstillstånds giltighet och sociala rättigheter) och genom att fastställa regler som förhindrar sekundära förflyttningar.

Det ursprungliga skyddsdirektivet 2004/83/EG har redan omarbetats, vilket ledde till det nuvarande omarbetade skyddsdirektivet (2011/95/EU). Instrumentet direktiv har bidragit till en avsevärd nivå av tillnärmning av de nationella reglerna, men det förefaller ändå som om erkännandegraderna fortfarande varierar mellan medlemsstaterna och det finns också en brist på samstämmighet vad gäller typen av skyddsstatus som beviljas.

I linje med vad som aviserades i kommissionens meddelande av den 6 april 2016 ”För en reform av det gemensamma asylsystemet och ökade möjligheter till laglig inresa till Europa”, görs utöver de materiella ändringarna i det nuvarande omarbetade skyddsdirektivet en ändring av formen för det rättsliga instrumentet till en förordning. Denna ändring kommer i sig att bidra till större samstämmighet genom att avlägsna skillnader som uppstår vid införlivandet och kommer att säkerställa att reglerna blir direkt tillämpliga. Ändringen kommer också att säkerställa överensstämmelse med den föreslagna förordningen om asyلفörfaranden som också föreslås omvandlas från ett direktiv till en förordning.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Efterhandsutvärderingar av befintlig lagstiftning

Europeiska kommissionen beställde två externa studier 2015¹⁹. Den ena fokuserade på medlemsstaternas tillämpning av det nuvarande skyddsdirektivet och den andra undersökte problem i genomförandet, identifierade brister och bedömde huruvida det nuvarande omarbetade skyddsdirektivet har lett till större samstämmighet i Europa. Kommissionen har haft nära kontakt med uppdragstagarna under genomförandet av studien och har kunnat använda vissa av de preliminära resultaten för utarbetandet av detta förslag.

Studien om genomförande har visat att det nuvarande omarbetade skyddsdirektivet på vissa områden har bidragit till en högre nivå av tillnärmning av de nationella reglerna. På andra områden verkar det dock som om den praktiska tillämpningen fortfarande varierar betydligt, vilket leder till att asylansökningar ger olika resultat i medlemsstaterna vad avser erkännandegrad, även när sökandena kommer från samma ursprungsland. Betydande skillnader i tillämpningen av bestämmelser i det omarbetade skyddsdirektivet kan noteras i fråga om sättet att bedöma fakta och omständigheter i ansökningar, bedömningen av ansökningar ”sur place” och skyddsalternativ samt tillämpningen av bestämmelserna om upphörande.

Vidare anges upprättande och tillämpning av information om ursprungsländer och förteckningar över säkra ursprungsländer samt bedömningen av sökandens trovärdighet vid prövningen av hans eller hennes välgrundade fruktan för förföljelse eller allvarlig skada som ett av huvudskälen bakom skillnaderna i erkännandegrader inom EU. Studien drar också slutsatsen att en högre grad av harmonisering har uppnåtts när det gäller att anpassa innehållet i de rättigheter som beviljas personer med status som subsidiärt skyddsbehövande till de som flyktingar åtnjuter (t.ex. tillträde till sysselsättning, utbildning eller hälso- och sjukvård). Det kvarstår dock skillnader mellan medlemsstaterna vad gäller rättigheter som beviljas flyktingar jämfört med personer med status som subsidiärt skyddsbehövande i fråga om uppehållstillstånd, resehandlingar, socialt bistånd, typ av och kvalitet på integrationsprogram samt bistånd till återvandring. Sådana skillnader är dels en följd av olika tolkningar av bestämmelserna, men har också att göra med i vilken utsträckning medlemsstaterna har införlivat vissa fakultativa bestämmelser – i form av valfria begränsningar eller möjligheten till mer förmånliga regler – i nationell lagstiftning.

¹⁹ Kommer att offentliggöras inom kort.

- **Samråd med berörda parter**

Efter sitt meddelande av den 6 april 2016, *För en reform av det gemensamma asylsystemet och ökade möjligheter till laglig inresa till Europa*²⁰, inledde kommissionen en debatt om alternativen för den framtida reformen av EU:s asylregler.

I detta sammanhang diskuterade kommissionens avdelningar meddelandet med medlemsstater, icke-statliga organisationer och FN:s flyktingkommissariat i maj och med Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter i juni 2016. Europaparlamentet höll också en debatt om meddelandet vid sitt plenarsammanträde den 11 maj. Skriftliga bidrag mottogs också.

Medlemsstaterna uttryckte generellt stöd för ytterligare harmonisering. Vad gäller sätten att uppnå större samstämmighet i fråga om erkännandegrader och typer av beviljad skyddsstatus, låg fokus på vikten av praktiskt samarbete och riktlinjer från byrån.

Vad gäller omprövning av skyddsstatus efter beviljandet, har det särskilt funnits stöd för en omprövning med upphov i en ändring av informationen om ursprungsländer på EU-nivå. Samtidigt har vissa medlemsstater varnat för den administrativa börda som kan följa av en generell och uttrycklig skyldighet att göra en upphörandekontroll varje gång ett uppehållstillstånd förnyas.

Det har också funnits stöd för ytterligare harmonisering av giltighetstiden av utfärdade uppehållstillstånd. Ett antal medlemsstater angav dock att möjligheten att utfärda uppehållstillstånd på andra grunder (humanitära grunder eller på grundval av laglig migration) efter det att skyddsstatusen upphört inte bör undergrävas och pekade på vikten av att inte i onödan undergräva utsikterna till integration genom uppfattningen att skyddet kanske endast är tillfälligt.

När det gäller vilka rättigheter som beviljas de som fått skydd gav medlemsstaterna inte generellt stöd för idén att göra ytterligare skillnad mellan de två olika typerna av internationell skyddsstatus. Vissa medlemsstater har bett om mer flexibilitet vad gäller sociala förmåner och hälso- och sjukvård, medan andra har betonat att det finns utrymme för ytterligare harmonisering i fråga om familjeåterförening för personer med status som subsidiärt skyddsbehövande.

Vad gäller sekundära förflyttningar fanns visst stöd för att förbättra tillhandahållandet av information om skyldigheten att förbli bosatt i den medlemsstat som beviljat skydd, så att konsekvenserna av sekundär förflyttning är klara för den som beviljats skydd.

I fråga om integrationsåtgärder nämndes möjligheten att göra det obligatoriskt att delta i de språkkurser och samhällsorienteringskurser som erbjuds.

Samordnarna för Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter varnade för eventuella sänkningar av normerna. Vad gäller den föreslagna omprövningen av statusen uttrycktes oro för att den skulle påverka integrationsutsikterna för de som beviljats skydd. Det har också betonats att alla åtgärder som vidtas måste vara proportionella och förenliga med Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och stadgan om de grundläggande rättigheterna. Vad slutligen gäller rätten till fri rörlighet har det angetts att personer som beviljats skydd bör vara berättigade till ställning som varaktigt bosatta i EU (direktiv 2003/109/EG) före den nuvarande femårsperioden så att de kan åtnjuta rätt till fri rörlighet.

²⁰ COM(2016) 197 final.

Icke-statliga organisationer var generellt inte för ytterligare harmonisering eftersom de var rädda för att normerna skulle sänkas. De föredrog att de nuvarande bestämmelserna genomförs bättre och att byrån fastställer riktlinjer. För det fall att de nuvarande bestämmelserna skulle ändras uttryckte icke-statliga organisationer att sökandenas rättigheter behöver förstärkas.

I fråga om samstämmighet gav icke-statliga organisationer generellt inte stöd för idén att göra tillämpningen av bestämmelsen om internt skydd obligatorisk. De stödde inte heller planerna på obligatoriska omprövningar av upphörande och varnade för att det kunde ge negativa effekter på utsikterna till integration och skapa en onödig administrativ börda.

I fråga om rättigheter förespråkade icke-statliga organisationer att behålla möjligheterna till förmånligare behandling, inbegripet vad gäller giltighetstiden för uppehållstillstånd, och invände mot all vidare åtskillnad mellan flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande.

Vad gäller sekundära förflyttningar lämnade icke-statliga organisationer inte sitt stöd för att införa sanktioner, utan betonade i stället behovet av att först bättre förstå skälen bakom sekundär förflyttning och överväga incitament. Angående planer på att uttryckligen ange medlemsstaternas informationsskyldigheter gav de stöd för mer detaljerade regler.

I fråga om familjeåterförening betonade icke-statliga organisationer behovet av att likrikta rättigheterna för personer med status som subsidiärt skyddsbehövande med flyktingars rättigheter.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

Utöver kommissionens studier om tillämpningen och genomförandet av det omarbetade skyddsdirektivet har relevanta publikationer från Europeiska stödkontoret för asylfrågor använts vid utarbetandet av detta förslag, särskilt uppgifter som samlats in som en del av ”kvalitetsmatrisen” om berättigande till och uteslutning från skydd, samt stödkontorets praktiska vägledning om artikel 15 c och rättsliga analys om artiklarna 12 och 17 i det omarbetade direktivet.

- **Grundläggande rättigheter**

Den föreslagna förordningen står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*). Denna förordning syftar särskilt till att säkerställa full respekt för den mänskliga värdigheten och de asylsökandes och deras medföljande familjemedlemmars rätt till asyl, och till att främja tillämpningen av stadgans artiklar om människans värdighet, respekt för privatlivet och familjelivet, yttrandefrihet och informationsfrihet, rätt till utbildning, fritt yrkesval och rätt att arbeta, näringsfrihet, rätt till asyl, icke-diskriminering, barnets rättigheter, social trygghet och socialt stöd samt hälsoskydd, och bör därför genomföras på ett sätt som överensstämmer med detta ändamål. Förslaget respekterar det förbud mot avvisning (*refoulement*) som anges i artikel 19 i EU:s stadga, även vid bedömningen av asylansökningar i samband med internt skydd. Förslaget förstärker förfarandegarantierna genom att uttryckligen ange att det ankommer på den beslutande myndigheten att visa att internt skydd finns tillgängligt och att bedömningen ska göras när det väl har fastställts att kriterierna för att vara berättigad till skydd annars skulle tillämpas.

Förslaget respekterar också bestämmelserna om rätten till socialt stöd i artikel 34.3 i stadgan och artikel 23 i Genèvekonventionen, när det ger medlemsstaterna möjlighet att förena beviljandet av visst socialt bistånd med villkor om deltagande i integrationsåtgärder och att ställa villkor om bosättningsort för att få vissa sociala förmåner, samtidigt som det krävs att

sådana villkor endast får tillämpas i syfte att underlätta integrationen för de personer som beviljats internationellt skydd.

Kvinnors och spädbarns rättigheter under graviditet och under och efter förlossning har beaktats särskilt. Förslaget beaktar även medlemsstaternas förpliktelser enligt Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och våld i hemmet (Istanbulkonventionen). Mot bakgrund av kommissionens förslag till rådets beslut om undertecknande och ingående av Istanbulkonventionen, och i syfte att säkerställa en lämplig nivå av skydd för kvinnor som har blivit utsatta för könsrelaterat våld och som är i behov av internationellt skydd, bör ett jämställdhetsinriktat tillvägagångssätt antas vid tolkningen och tillämpningen av denna förordning och kommer i synnerhet att krävas efter det att EU har ingått Istanbulkonventionen.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Detta förslag medför inga finansiella eller administrativa kostnader för unionen. Det påverkar därför inte unionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Kommissionen ska rapportera om tillämpningen av denna förordning till Europaparlamentet och rådet inom två år från dess ikraftträdande och vart femte år därefter. Medlemsstaterna ska åläggas att skicka relevant information för utarbetandet av rapporten till kommissionen och Europeiska unionens asylbyrå. Byrån kommer också att övervaka medlemsstaternas efterlevnad av denna förordning genom den övervakningsmekanism som kommissionen föreslog att inrätta i sin översyn av byråns mandat²¹.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Det nuvarande omarbetade skyddsdirektivet föreslås ersättas med en förordning. Direktivets innehåll ändras dock endast a) med hänsyn till de politiska mål som anges i punkt 1, b) i den mån det är nödvändigt för att anpassa språket för att göra det direkt tillämpligt och c) i den mån de befintliga bestämmelserna behöver klargöras i ljuset av relevant rättspraxis. Därför gäller förklaringarna nedan endast de bestämmelser som ändrats i materiellt hänseende jämfört med det nuvarande omarbetade skyddsdirektivet.

1. Ytterligare harmonisering av de gemensamma kriterierna för erkännande av sökande av internationellt skydd

Artikel 3 - Materiellt tillämpningsområde

Förordningen kommer att fortsätta att ha ett dubbelt tillämpningsområde, nämligen att dels fastställa normerna för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, dels fastställa innehållet i det internationella skydd de beviljas. Eftersom en förordning valts som instrument, finns det inte längre någon bestämmelse som ger medlemsstaterna möjlighet att bevilja förmånligare behandling. Artikel 3.2 anger dock att medlemsstaterna är fria att bevilja humanitär status till de som inte uppfyller kraven enligt denna förordning. Det klargörs dessutom i ett motsvarande skäl att

²¹ COM(2016) 271 final.

medlemsstaterna kan införa nationella åtgärder utöver vad som regleras i denna förordning, men endast på ett sätt som inte undergräver tillämpningen av dess bestämmelser.

Artikel 4 - Bedömning av fakta

Artikel 4.1 fastställer skyldigheten för sökanden av internationellt skydd att styrka ansökan. Sökanden är därför uttryckligen skyldig att tillhandahålla alla faktorer som han eller hon har tillgång till, att samarbeta och – vilket återspeglar de relevanta bestämmelserna i Dublinförslaget²² och i förslaget om förordningen om asylförfaranden – att stanna kvar på medlemsstaterna territorium under hela förfarandet.

Artikel 5 - Internationellt skyddsbehov ”sur place”

Artikel 5.3 har nu utökats för att ge medlemsstaterna möjlighet att inte bevilja status som subsidiärt skyddsbehövande eller flyktingstatus om en sökande av internationellt skydd lämnar in en efterföljande ansökan som grundar sig på omständigheter som sökanden genom eget beslut har skapat efter att ha lämnat ursprungslandet.

Artikel 8 - Internt skydd

Artikel 8.1 föreskriver en ny skyldighet att bedöma möjligheten till internt skydd och, om villkoren att sökanden på ett säkert och lagligt sätt kan resa till och beviljas rätt till inresa i en annan del av ursprungslandet och rimligen kan förväntas bosätta sig där är uppfyllda, fastställa att sökanden inte är i behov av internationellt skydd. Förutom att fastställa skyldigheten avseende bedömningen av internt skydd, har garantier införts i artikel 8.4 för att klargöra hur asylansökan ska bedömas i detta hänseende.

Artikel 10 - Skäl till förföljelse

I enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol²³ klargör artikel 10.3 att en beslutande myndighet inte rimligen kan förvänta sig att en sökande ska bete sig diskret eller iaktta återhållsamhet i fråga om vissa vanor, när sådant beteende eller sådana vanor är inneboende i hans eller hennes identitet, för att undvika risken för förföljelse i hans eller hennes ursprungsland.

Artikel 12 - Uteslutning

Mer detaljerade bestämmelser har lagts till artikel 12.5 på grundval av rättspraxis från Europeiska unionens domstol²⁴ för att klargöra att förövandet av vissa brott (särskilt grymma handlingar och terroristhandlingar) är grund för uteslutning från att vara en flykting även om de begås i politiskt syfte.

Artikel 12.6 klargör också på grundval av rättspraxis från Europeiska unionens domstol²⁵ att uteslutandet av en person från flyktingstatus endast ska vara beroende av huruvida villkoren i denna artikel är uppfyllda och kan inte vara föremål för någon ytterligare proportionalitetsprövning.

2. Ökad samstämmighet i asylbesluten i EU genom en skyldighet för beslutande myndigheter i medlemsstaterna att beakta Europeiska unionens asylbyrås vägledning

Artikel 7 - Aktörer som ger skydd

²² COM(2016) 270 final.

²³ C-199/12.

²⁴ C-57/09.

²⁵ C-57/09.

Som ett sätt att uppnå större samstämmighet i beslutsfattandet i asylfrågor inom EU fastställs i artikel 7.3 en skyldighet för de beslutande myndigheterna att basera sig på unionsvägledning vid bedömningen av huruvida en internationell organisation kontrollerar en stat eller en betydande del av dess territorium, särskilt den gemensamma analys och vägledning om situationen i ursprungslandet som tillhandahålls av Europeiska unionens asylbyrå och de europeiska nätverken för information om ursprungslandet. Förslaget om Europeiska unionens asylbyrå (artiklarna 8 och 10 i förordningen²⁶), som det hänvisas till i artikel 7.3, ger befogenhet att utfärda sådan gemensam analys och vägledning (nedan kallad *vägledning från byrån*).

Artikel 8 - Internt skydd

För att säkerställa samstämmighet i asylbesluten i fråga om internt skydd är medlemsstaternas beslutande myndigheter, i likhet med vad som gäller i artikel 7.3, skyldiga att beakta bland annat vägledning från byrån.

Artiklarna 11 och 17 - Upphörande av flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande

Artikel 11.2 b i fråga om upphörande av flyktingstatus och artikel 17.2 b i fråga om upphörande av status som subsidiärt skyddsbehövande föreskriver en skyldighet för beslutande myndigheter att basera sig på vägledning från byrån vid bedömningen av huruvida flyktingar och personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande har upphört att vara berättigade till den internationella skyddsstatus som de beviljats.

3. Införande av systematisk och regelbunden omprövning av status

Artikel 14 och artikel 20 - Återkallande av, upphävande av eller vägran att förnya flyktingstatus respektive status som subsidiärt skyddsbehövande

Artiklarna 14.1 och 20.1 ålägger de beslutande myndigheterna att återkalla, upphäva eller vägra att förnya statusen om skyddsbehovet har upphört eller om grunder för uteslutning blir tillämpliga efter det att skyddet har beviljats. En omprövning av statusen behövs därför för att kontrollera om kriterierna för att vara berättigad fortfarande är uppfyllda (fruktan för förföljelse, urskillningslöst våld).

Artikel 15 och artikel 21 - Omprövning av flyktingstatus respektive status som subsidiärt skyddsbehövande

Förslaget inför två utlösande händelser då sådana omprövningar ska göras, en materiell och en som säkerställer regelbundenhet. Det föreslås således att beslutande myndigheter åläggs att utföra sådana omprövningar dels när handlingar på EU-nivå påvisar en väsentlig ändring av betydelse i ursprungslandet, dvs. vägledning från byrån (artikel 15.1 a och artikel 21.1 a), dels när de förnyar uppehållstillstånden, första gången för flyktingar och första och andra gången för personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande (artikel 15.1 b och artikel 21.1 b). Sådana omprövningar bör inte orsaka någon extra administrativ börda för de nationella myndigheterna eftersom de är målinriktade och begränsade till situationer där ett beslut om förnyelse av uppehållstillståndet ändå måste fattas eller fall av en rapporterad väsentlig ändring av situationen i ett visst ursprungsland. Detta förslag kommer därför att medföra en högre grad av harmonisering och kontroll utan att skapa onödiga bördor för medlemsstaterna.

²⁶ COM(2016) 271 final.

En anståndsperiod på tre månader föreslås (artiklarna 14.5 och 20.3) för de fall där statusen återkallas på grund av ändrade omständigheter, för att ge den berörda personen möjlighet att försöka ändra sin status (familj, anställning, studier, humanitära skäl osv.).

4. Åtgärder mot sekundära förflyttningar genom att klargöra att en person som beviljats internationellt skydd är skyldig att vistas i den medlemsstat som beviljade skyddet och genom att ge ytterligare negativa incitament genom ändring av direktivet om varaktigt bosatta.

Artikel 29 - Förflyttning inom unionen

Artikel 29 föreskriver att som generell regel är en person som beviljats internationellt skydd skyldig att vistas i den medlemsstat som beviljade skyddet och fungerar tillsammans med artikel 44 avskräckande om personen påträffas i en annan medlemsstat utan att ha rätt att vistas eller bosätta sig där. Artikel 29.2 hänvisar i detta hänseende till de föreslagna bestämmelserna i Dublinförordningen (artikel 20.1 e). Dessutom föreslås att ändra direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta ändras så att det föreskriver att den femårsperiod efter vilken en person som beviljats internationellt skydd kan beviljas ställning som varaktigt bosatt bör börja löpa på nytt varje gång personen påträffas i en annan medlemsstat än den som beviljade det internationella skyddet, utan att ha rätt att vistas eller bosätta sig där i enlighet med relevant unionsrätt eller nationell rätt. Det förväntas att denna föreslagna åtgärd kommer att vara ett incitament för personer som beviljats internationellt skydd att följa reglerna och undvika otillåtna sekundära förflyttningar, eftersom de annars skulle riskera att förlänga väntetiden för att få ställning som varaktigt bosatt och den därtill knutna rätten till rörlighet inom EU.

Artikel 29 bekräftar också att de relevanta Schengenbestämmelserna medger att personen som beviljats skydd – om villkoren i artikel 21 i konventionen om tillämpning av Schengenvärdet är uppfyllda – får vistas i en annan medlemsstat som tillämpar Schengenregelverket fullt ut i 90 dagar under en 180-dagarsperiod. Artikel 29 klargör också att personen som beviljats internationellt skydd får ansöka om rätt att vistas i en annan medlemsstat enligt tillämpliga EU-regler (såsom föreslås i förslaget om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkompetent anställning²⁷) eller om medlemsstaternas nationella regler medger det.

Artikel 24 - Information

Artikel 24 föreskriver förstärkta regler om information för att säkerställa att personer som beviljats internationellt skydd är medvetna om sina rättigheter och skyldigheter, särskilt vad gäller bestämmelserna om förflyttning inom unionen. För detta ändamål föreslås att en genomförandeakt antas för att fastställa enhetliga regler för innehåll och form för den information som ska lämnas i hela EU.

5. Ytterligare harmonisering av rättigheterna för personer som beviljats internationellt skydd

Artikel 22 - Allmänna bestämmelser

Kapitel VII föreskriver om innehållet i skyddet och redogör för rättigheter och skyldigheter. Det är uppdelat på tre avsnitt, som behandlar allmänna bestämmelser, rättigheter avseende bosättning och rättigheter avseende integration. Ändringarna går ut på att uppnå större harmonisering genom att föreskriva enhetliga regler, särskilt på området uppehållstillstånd

²⁷ COM(2016) 378 final.

och resehandlingar, och att klargöra räckvidden för rättigheter som ska beviljas, särskilt sociala rättigheter.

Medan erkännandet av flyktingstatus är en fastställelse av redan existerande rättigheter, anges uttryckligen i artikel 22.3 att vissa rättigheter (tillträde till sysselsättning och social trygghet) kan vara villkorade av att ett uppehållstillstånd har utfärdats.

Artikel 25 - Sammanhållning av familjer

Vad gäller sammanhållning av familjer (artikel 25) utvidgas räckvidden för begreppet familjemedlem så att det återspeglar verkligheten i de nuvarande migrationstendenserna, nämligen att sökande ofta anländer till medlemsstaternas territorium efter en längre transitperiod. Det motsvarande skälet om sammanhållning av familjer klargör att dessa bestämmelser är *lex specialis* i förhållande till direktivet om familjeåterförening.

Artikel 26 - Upphållstillstånd

Vad gäller uppehållstillstånd föreskriver artikel 26 en ny uttrycklig harmonisering av både giltighetstiden och utformningen av uppehållstillståndet, men behåller skillnaden mellan personer med status som subsidiärt skyddsbehövande och flyktingar. För subsidiärt skydd kommer uppehållstillståndet att vara giltigt i 1 år och kunna förnyas för 2 år (enligt formeln 1+2+2 år) och för flyktingar kommer uppehållstillståndet att vara giltigt i 3 år och kunna förnyas för 3 år (enligt formeln 3+3+3 år).

Artikel 27 – Resehandlingar

I artikel 27 harmoniseras minimisäkerhetsdetaljerna och de biometriska kännetecknen i resehandlingar genom att medlemsstaterna åläggs att utfärda resehandlingar, med minst ett års giltighet, som uppfyller de tekniska harmoniseringskraven i förordning (EG) nr 2252/2004.

Artikel 28 - Rätt till fri rörlighet inom medlemsstaten

Vad gäller fri rörlighet inom en medlemsstat kodifierar artikel 28.2 rättspraxis från Europeiska unionens domstol²⁸ genom att införa möjligheten för medlemsstaterna att ålägga villkor i fråga om bosättningsort om dessa villkor är nödvändiga för att underlätta integration.

Artikel 30 - Tillträde till arbetsmarknaden

Artikeln om tillträde till arbetsmarknaden (artikel 30) klargör ytterligare rätten till likabehandling vad gäller arbetsmarknaden. Kollektiva rättigheter har lagts till och bestämmelserna om hälso- och säkerhetskrav på arbetsplatsen och medlemsstatens skyldighet att underlätta tillgång till verksamheter har formulerats bättre.

Artikel 32 - Tillgång till förfaranden för erkännande av kvalifikationer och validering av färdigheter

Bestämmelserna om erkännande av kvalifikationer (artikel 32.1 och 32.2), likabehandling och underlättandeskyldighet har formulerats bättre och vad gäller validering av färdigheter anges skyldigheten till likabehandling separat för att markera skillnaden mellan de två ordningarna.

Artikel 33 - Social trygghet

För att uppnå rättssäkerhet klargörs räckvidden för social trygghet genom en korshänvisning till förordningen om samordning av de sociala trygghetssystemen (se artikel 2.17).

6. Stärka incitament för integration för personer som beviljats internationellt skydd

²⁸

Mål C-443/14.

Artikel 34 - Socialt bistånd

Socialt bistånd definieras nu i artikel 2.18 på grundval av rättspraxis²⁹. Den nuvarande möjligheten att begränsa beviljandet av socialt bistånd för personer som innehar status som skyddsbehövande till att gälla endast grundläggande förmåner behålls. Grundläggande förmåner ska förstås så att de omfattar åtminstone minimiinkomststöd, bistånd vid sjukdom eller graviditet samt föräldraersättning, i den mån dessa förmåner finns och beviljas medborgare.

Som en åtgärd för att tillhandahålla incitament för integration föreslås, utöver dessa begränsningar, i artikel 34 att medlemsstaterna ska få villkora tillgången till vissa typer av socialt bistånd för alla personer som beviljats internationellt skydd av att de faktiskt deltar i integrationsåtgärder.

Artikel 38 - Tillgång till integrationsåtgärder

Därför införs i artikel 38 som en motsvarande åtgärd en möjlighet att ålägga en skyldighet för personer som beviljats internationellt skydd att delta i integrationsåtgärder. När medlemsstaterna ålägger personer som beviljats internationellt skydd en skyldighet att faktiskt delta i integrationsåtgärder bör de i enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol ta hänsyn till individuella svårigheter³⁰.

²⁹ Mål C-140/12.

³⁰ Mål C-579/13.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet och om ändring av rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 78.2 a och b och 79.2 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Ett antal väsentliga ändringar bör göras av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet³¹ (omarbetning). För att säkerställa harmonisering och ökad samstämmighet i asylbesluten och vad gäller innehållet i internationellt skydd i syfte att minska incitament att förflytta sig inom Europeiska unionen och för att säkerställa att personer som beviljats internationellt skydd behandlas lika bör det direktivet upphävas och ersättas med en förordning.
- (2) En gemensam asylpolitik, som omfattar ett gemensamt europeiskt asylsystem grundat på en fullständig och absolut tillämpning av Genèvekonventionen om flyktingars rättsliga ställning av den 28 juli 1951 (nedan kallad *Genèvekonventionen*), i dess lydelse enligt New York-protokollet av den 31 januari 1967, utgör en integrerad del av Europeiska unionens mål att gradvis inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa som är öppet för personer som tvingade av omständigheterna, söker skydd inom unionen på laglig väg. En sådan politik bör bygga på principerna om solidaritet och rättvis fördelning av ansvar, inklusive dess ekonomiska konsekvenser, mellan medlemsstaterna.
- (3) Det gemensamma europeiska asylsystemet bygger på gemensamma normer för asyلفörfaranden, för erkännande och skydd på unionsnivå och för mottagningsvillkor samt ett system för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för asylsökande.

³¹ EGT L 337, 20.12.2011, s. 9.

Trots de framsteg som uppnåtts hittills i den successiva utvecklingen av det gemensamma europeiska asylsystemet, finns det fortfarande betydande skillnader mellan medlemsstaterna vad gäller de förfaranden som används, erkännandegrader, den typ av skydd som beviljas och nivån på de materiella mottagningsvillkor och förmåner som ges de som söker om och beviljas internationellt skydd. Dessa skillnader är viktiga drivkrafter för sekundära förflyttningar och undergräver målet att säkerställa att alla sökande behandlas lika oavsett var i unionen de ansöker.

- (4) I sitt meddelande av den 6 april 2016³² redogjorde kommissionen för sina alternativ för förbättring av det gemensamma europeiska asylsystemet, nämligen att inrätta ett hållbart och rättvist system för att avgöra vilken medlemsstat som ansvarar för att pröva asylansökan, att förstärka Eurodacsystemet, att åstadkomma mer konsekvens i EU:s asylsystem, att förebygga sekundär förflyttning inom Europeiska unionen, och ett nytt uppdrag för EU:s stödkontor för asylfrågor. Meddelandet ligger i linje med uppmaningarna från Europeiska rådet den 18–19 februari 2016³³ om att göra framsteg i riktning mot en reformering av EU:s befintliga regelverk så att en human och effektiv asylpolitik kan säkerställas. Det föreslås också en väg framåt i linje med den övergripande strategi för migration som Europaparlamentet angav i sitt initiativbetänkande av den 12 april 2016.
- (5) För att det gemensamma europeiska asylsystemet, inbegripet Dublinsystemet, ska fungera väl bör avsevärda framsteg göras i fråga om samstämmigheten i de nationella asylsystemen, med särskild hänsyn tagen till skillnaderna i erkännandegrad och typ av skyddsstatus i medlemsstaterna. Dessutom bör regler om omprövning av beviljad status stärkas för att säkerställa att skydd endast beviljas de som behöver det och under den tid det fortfarande behövs. Vidare bör skillnader i praxis i fråga om giltighetstiden för uppehållstillstånd undvikas, och de rättigheter som tillerkänns de personer som beviljats internationellt skydd bör ytterligare klargöras och harmoniseras.
- (6) En förordning är därför nödvändig för att säkerställa en enhetligare harmoniseringsnivå i hela unionen och för att tillhandahålla en högre nivå av rättssäkerhet och öppenhet.
- (7) Huvudsyftet med denna förordning är dels att säkerställa att medlemsstaterna tillämpar gemensamma kriterier för att fastställa vilka personer som har ett verkligt behov av internationellt skydd, dels att säkerställa att en gemensam uppsättning rättigheter är tillgänglig för dessa personer i samtliga medlemsstater.
- (8) Den vidare tillnärmningen av reglerna om erkännande och innebörd av flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande bör också bidra till att begränsa sekundära förflyttningar mellan medlemsstaterna för personer som ansöker om internationellt skydd, när sådana förflyttningar endast motiverats av skillnader i de nationella rättsliga åtgärder som vidtagits för att införliva det skyddsdirektiv som ersätts genom denna förordning.
- (9) Denna förordning är inte tillämplig på andra typer av nationell humanitär status som medlemsstaterna beviljar enligt sin nationella rätt till de som inte uppfyller kraven för att betecknas som flykting eller subsidiärt skyddsbehövande. Om sådan status beviljas bör det ske på ett sådant sätt att det inte medför risk för förväxling med internationellt skydd.

³² COM(2016) 197 final.

³³ EUCO 19.2.2016, SN 1/16.

- (10) Personer som sökt och beviljats vidarebosättning bör beviljas internationellt skydd. Bestämmelserna i denna förordning om innehållet i internationellt skydd bör således gälla, inbegripet reglerna som avskräcker från sekundära förflyttningar.
- (11) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*). Denna förordning syftar särskilt till att säkerställa full respekt för den mänskliga värdigheten och de asylsökandes och deras medföljande familjemedlemmars rätt till asyl, och till att främja tillämpningen av stadgans artiklar om människans värdighet, respekt för privatlivet och familjelivet, yttrandefrihet och informationsfrihet, rätt till utbildning, fritt yrkesval och rätt att arbeta, näringsfrihet, rätt till asyl, icke-diskriminering, barnets rättigheter, social trygghet och socialt stöd samt hälsoskydd, och bör därför genomföras på ett sätt som överensstämmer med detta ändamål.
- (12) När det gäller behandlingen av personer som omfattas av denna förordning är medlemsstaterna bundna av sina skyldigheter enligt de internationella rättsliga instrument som de är parter i, inbegripet de instrument som förbjuder diskriminering.
- (13) Resurser från asyl-, migrations- och integrationsfonden bör användas för att på lämpligt sätt stödja medlemsstaternas arbete med att genomföra de normer som fastställs genom förordningen, särskilt de medlemsstater vars asylsystem utsätts för ett särskilt och oproportionerligt hårt tryck, främst på grund av deras geografiska eller demografiska situation.
- (14) Europeiska unionens asylbyrå bör ge lämpligt stöd för tillämpningen av denna förordning, särskilt genom att tillhandahålla experter för att bistå medlemsstaternas myndigheter med att ta emot, registrera och pröva ansökningar om internationellt skydd, lämna uppdaterad information om tredjeländer, inbegripet information om ursprungsländer, och andra relevanta riktlinjer och verktyg. När medlemsstaternas myndigheter tillämpar denna förordning bör de beakta operativa standarder, vägledande riktlinjer och bästa praxis som utvecklats av Europeiska unionens asylbyrå. Vid bedömningen av ansökningar om internationellt skydd bör medlemsstaternas myndigheter ta särskild hänsyn till den information, de rapporter, den gemensamma analys och den vägledning om situationen i ursprungsländer som utvecklats av Europeiska unionens asylbyrå och de europeiska nätverken för information om ursprungsländer i enlighet med artiklarna 8 och 10 i förordning (EU) XXX/XX [Förordning om Europeiska unionens asylbyrå]³⁴.
- (15) Vid tillämpningen av denna förordning bör i första hand hänsyn tas till barnets bästa, i enlighet med Förenta nationernas konvention från 1989 om barnets rättigheter. Vid en bedömning av barnets bästa bör medlemsstaternas myndigheter särskilt beakta principen om sammanhållning av familjer, den underåriges välfärd och sociala utveckling, överväganden om trygghet och säkerhet och den underåriges åsikter i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad.
- (16) Begreppet familjemedlemmar bör ta hänsyn till de särskilda omständigheter av olika slag som kan förekomma vid fall av beroendeställning och till den särskilda omsorg som bör ägnas åt att tillvarata barnets bästa. Det bör också återspegla hur de nuvarande migrationstendenserna verkligen ser ut, nämligen att sökande ofta anländer till medlemsstaternas territorium efter en längre transitperiod. Begreppet bör därför

³⁴

COM(2016) 271 final.

- omfatta familjer som har bildats utanför ursprungslandet, men före ankomsten till medlemsstatens territorium.
- (17) Denna förordning påverkar inte tillämpningen av protokollet om asyl för medborgare i Europeiska unionens medlemsstater, som fogats till fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och EUF-fördraget.
 - (18) Erkännandet av flyktingstatus är en fastställelse av redan existerande rättigheter.
 - (19) Samråd med Förenta nationernas flyktingkommissariat kan ge medlemsstaternas myndigheter värdefull vägledning när det gäller att fastställa flyktingstatus enligt artikel 1 i Genèvekonventionen.
 - (20) Det bör fastställas normer för definitionen och innebörden av flyktingstatus för att vägleda medlemsstaternas behöriga myndigheter vid tillämpningen av Genèvekonventionen.
 - (21) Det är nödvändigt att införa gemensamma kriterier för när asylsökande kan erkännas som flyktingar i den mening som avses i artikel 1 i Genèvekonventionen.
 - (22) Det är särskilt nödvändigt att införa en gemensam uppfattning av följande begrepp: skyddsbehov på plats (*sur place*), upphov till skada och källor till skydd, internt skydd samt begreppet förföljelse, inklusive orsakerna till förföljelse.
 - (23) Skydd kan ges antingen av staten eller av sådana parter eller organisationer, inklusive internationella organisationer, som uppfyller villkoren i denna förordning och som kontrollerar en region eller ett större område på statens territorium, samt har viljan och förmågan att erbjuda skydd. Skyddet bör vara verksamt och av icke-tillfällig natur.
 - (24) Internt skydd mot förföljelse eller allvarlig skada bör vara faktiskt tillgängligt för sökanden i en del av ursprungslandet som han eller hon på ett säkert och lagligt sätt kan resa till och beviljas rätt till inresa i samt där han eller hon rimligen kan förväntas bosätta sig. Bedömningen av om sådant internt skydd finns bör vara en integrerad del av bedömningen av ansökan om internationellt skydd och bör genomföras när den beslutande myndigheten väl har fastställt att kriterierna för att vara berättigad till internationellt skydd annars skulle tillämpas. Det bör ankomma på den beslutande myndigheten att visa att internt skydd finns tillgängligt.
 - (25) I de fall då staten eller statens företrädare är de aktörer som utövar förföljelse eller ger upphov till allvarlig skada bör det finnas en presumtion för att sökanden inte kan ges effektivt skydd. Om sökanden är ett ensamkommande barn bör tillgången till lämpliga omsorgs- och förmyndararrangemang som är till det ensamkommande barnets bästa utgöra en del av bedömningen av om effektivt skydd är tillgängligt.
 - (26) När underåriga ansöker om internationellt skydd är det nödvändigt att medlemsstaterna vid sin prövning beaktar former av förföljelse som är specifika för barn.
 - (27) Ett av villkoren för att kunna betraktas som flykting i den mening som avses i artikel 1 A i Genèvekonventionen är att det finns ett orsakssamband mellan förföljelsegrunderna, nämligen ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och förföljelsen eller avsaknaden av skydd mot förföljelse.
 - (28) Det är också nödvändigt att införa ett gemensamt begrepp för förföljelsegrunden ”tillhörighet till viss samhällsgrupp”. Vid definitionen av viss samhällsgrupp bör hänsyn tas till faktorer som hänger samman med sökandens kön, inbegripet

könsidentitet och sexuell läggning, som kan ha samband med vissa rättstraditioner eller seder som leder till t.ex. könsstympning, tvångssterilisering eller tvångsabort, i den mån de har samband med den sökandes välgrundade fruktan för förföljelse.

- (29) I enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol bör de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna när de bedömer ansökningar om internationellt skydd använda metoder för bedömning av sökandens trovärdighet på ett sätt som respekterar den enskildes rättigheter som garanteras genom stadgan, särskilt rätten till människans värdighet och rätten till respekt för privatlivet och familjelivet. Vad särskilt gäller homosexuella bör den individuella bedömningen av sökandens trovärdighet inte baseras på stereotypa uppfattningar om homosexuella och sökanden bör inte utsättas för detaljerade förhör eller tester om sina sexuella vanor.
- (30) Handlingar som är oförenliga med Förenta nationernas syften och principer anges i inledningen och artiklarna 1 och 2 i Förenta nationernas stadga och ingår bland annat i Förenta nationernas resolutioner om åtgärder för terrorismbekämpning, enligt vilka handlingar, metoder och bruk som utgör terrorism strider mot Förenta nationernas syften och principer och enligt vilka även avsiktlig finansiering, planering och anstiftan av terroristhandlingar är oförenliga med Förenta nationernas syften och principer.
- (31) Att begå ett politiskt brott är i princip inte en grund som berättigar till uteslutning från flyktingstatus. I enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol bör emellertid särskilt grymma handlingar, där handlingen i fråga är oproportionerlig i förhållande till det påstådda politiska syftet, och terroristhandlingar, som kännetecknas av våld riktat mot civilbefolkningen, även om de begås i ett förment politiskt syfte, anses utgöra icke-politiska brott, och kan därför ge upphov till uteslutning från flyktingstatus.
- (32) Det bör även fastställas normer för definitionen och innebörden av status som subsidiärt skyddsbehövande. Status som subsidiärt skyddsbehövande bör fungera som ett komplement och tillägg till den status för skydd av flyktingar som finns i Genèvekonventionen.
- (33) Det är nödvändigt att införa gemensamma kriterier för att fastställa vilka av de som ansöker om internationellt skydd som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande. Kriterierna bör hämtas från internationella åtaganden enligt instrumenten för mänskliga rättigheter och från medlemsstaternas praxis.
- (34) För bedömningen av allvarlig skada som kan innebära att sökanden uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, bör begreppet urskillningslöst våld, i enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol, omfatta våld som kan riktas mot människor utan hänsyn till deras personliga situation.
- (35) I enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol³⁵ bör vid bedömningen av allvarlig skada en situation i vilken de reguljära styrkorna i en tredjestat konfronterar en eller flera väpnade grupper eller i vilken två eller flera väpnade grupper drabbar samman betraktas som en intern väpnad konflikt. Det är inte nödvändigt att denna konflikt kan kvalificeras som en väpnad konflikt som ej är av internationell karaktär i den mening som avses i internationell humanitär rätt; det är inte heller nödvändigt att intensiteten i de väpnade sammandrabbningarna, graden av organisation hos de närvarande väpnade styrkorna eller konfliktens varaktighet görs

³⁵

C-285/12.

till föremål för en bedömning som skiljer sig från den som gäller hur allvarligt det rådande våldet i det berörda området är.

- (36) Vad gäller de bevis som krävs i fråga om förekomsten av ett allvarligt och personligt hot mot en sökandes liv eller lem, bör beslutande myndigheter, i enlighet med relevant rättspraxis från Europeiska unionens domstol³⁶, inte kräva att sökanden visar att hoten är specifikt riktade mot honom på grund av omständigheter som är hänförliga till hans personliga situation. Nivån på det urskillningslösa våld som krävs för att styrka ansökan är dock lägre om sökanden kan visa att hoten är specifikt riktade mot honom på grund av omständigheter som är hänförliga till hans situation. Vidare bör de beslutande myndigheterna i undantagsfall fastställa att det föreligger ett allvarligt och personligt hot genom sökandens blotta närvaro på territoriet eller den aktuella delen av territoriet i ursprungslandet, när det urskillningslösa våld som kännetecknar den pågående väpnade konflikten är så allvarligt att det finns grundad anledning att förmoda att en civilperson, om han eller hon återsändes till ursprungslandet eller till den aktuella delen av ursprungslandet, genom sin blotta närvaro där skulle löpa en verklig risk att utsättas för det allvarliga hotet.
- (37) De uppehållstillstånd och de resehandlingar som efter ikraftträdandet av denna förordning utfärdas till personer som beviljats internationellt skydd för första gången eller förnyas bör iaktta reglerna i förordning (EG) nr 1030/2002 respektive rådets förordning (EG) nr 2252/2004.
- (38) Familjemedlemmar kommer, med hänsyn till sin nära relation till flyktingen, normalt vara sårbara för förföljelse på ett sätt som kan utgöra grund för internationellt skydd. Om de inte uppfyller kraven för att erhålla internationellt skydd bör de, i syfte att uppnå sammanhållning av familjer, ha rätt att ansöka om ett uppehållstillstånd och åtnjuta samma rättigheter som de som tillerkänns personer som beviljats internationellt skydd. Utan att det påverkar bestämmelserna om sammanhållning av familjer i denna förordning, bör familjemedlemmar till en person som beviljats internationellt skydd vilka inte enskilt uppfyller kraven för sådant skydd beviljas uppehållstillstånd och rättigheter i enlighet med direktiv 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening, om situationen omfattas av dess tillämpningsområde och om villkoren för återförening i det direktivet är uppfyllda. Denna förordning bör inte påverka tillämpningen av direktiv 2004/38/EG.
- (39) I syfte att säkerställa huruvida personer som beviljats internationellt skydd fortfarande är i behov av skyddet, bör beslutande myndigheter ompröva den beviljade statusen när uppehållstillståndet måste förnyas, första gången för flyktingar och första och andra gången för personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande, liksom när en väsentlig ändring av betydelse i personens ursprungsland inträffar, enligt den gemensamma analys och den vägledning om situationen i ursprungsländer som tillhandahålls på unionsnivå av Europeiska unionens asylbyrå och de europeiska nätverken för information om ursprungsländer i enlighet med artiklarna 8 och 10 i förordning (EU) XXX/XX³⁷.
- (40) Vid bedömningen av en ändring av omständigheterna i det berörda tredjelandet bör medlemsstatens behöriga myndigheter kontrollera att den eller de aktörer som ger skydd i det landet har vidtagit rimliga åtgärder för att förhindra förföljelsen, att de för detta ändamål bland annat ombesörjer att det finns ett effektivt rättssystem för

³⁶ C-465/07.

³⁷ COM(2016) 271 final.

avslöjande, åtal och bestraffning av handlingar som innebär förföljelse och att den berörda medborgaren har tillgång till detta skydd om flyktingstatusen upphör.

- (41) När flyktingstatusen eller statusen som subsidiärt skyddsbehövande upphör, bör tillämpningen av det beslut genom vilket en medlemsstats beslutande myndighet återkallar, upphäver eller vägrar att förnya statusen skjutas upp under en rimlig period efter det att beslutet har fattats, så att tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen ges möjlighet att ansöka om rätt att vistas i medlemsstaten på andra grunder än de som motiverade det internationella skyddet, såsom familjeskäl eller skäl som rör sysselsättning eller studier, i enlighet med relevant unionsrätt och nationell rätt.
- (42) Personer som beviljats internationellt skydd bör vara bosatta i den medlemsstat som beviljade skyddet. Personer som beviljats internationellt skydd och som innehar en giltig resehandling och ett uppehållstillstånd som utfärdats av en medlemsstat som tillämpar Schengenregelverket fullt ut bör tillåtas att resa in i och vistas fritt på territoriet i de medlemsstater som tillämpar Schengenregelverket fullt för en period av upp till 90 dagar under en period på 180 dagar i enlighet med kodexen om Schengengränserna³⁸ och artikel 21 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet³⁹. Personer som beviljats internationellt skydd kan även ansöka om rätt att vistas i en annan medlemsstat än den som beviljade skyddet i enlighet med relevanta unionsregler, särskilt reglerna om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkompetent anställning⁴⁰ och nationella regler; detta innebär dock inte en överföring av det internationella skyddet och därtill hörande rättigheter.
- (43) För att förhindra sekundära förflyttningar inom Europeiska unionen bör personer som beviljats internationellt skydd, om de påträffas i en annan medlemsstat än den medlemsstat som har beviljat dem skydd utan att de uppfyller villkoren för vistelse eller bosättning, återtas av den ansvariga medlemsstaten i enlighet med det förfarande som föreskrivs i förordning (EU) xxx/xxxx [Nya Dublinförordningen]⁴¹.
- (44) För att avskräcka från sekundära förflyttningar inom Europeiska unionen bör direktiv 2003/109/EG om varaktigt bosatta ändras så att det föreskriver att den femårsperiod efter vilken en person som beviljats internationellt skydd kan beviljas ställning som varaktigt bosatt bör börja löpa på nytt varje gång personen påträffas i en annan medlemsstat än den som beviljade det internationella skyddet, utan att ha rätt att vistas eller bosätta sig där i enlighet med relevant unionsrätt eller nationell rätt.
- (45) Begreppet nationell säkerhet och allmän ordning omfattar också fall där en tredjelandsmedborgare är medlem i en sammanslutning som stöder internationell terrorism eller stöder en sådan sammanslutning.
- (46) Vid beslut om beviljande av de förmåner som anges i denna förordning bör de behöriga myndigheterna ta lämplig hänsyn till barnets bästa samt till de särskilda omständigheter som föreligger i fall där nära släktingar som redan befinner sig i medlemsstaten och som inte är familjemedlemmar till personer som beviljats internationellt skydd står i beroendeställning till den person som beviljats internationellt skydd. I undantagsfall, då en nära släkting till den person som beviljats

³⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 av den 9 mars 2016 om en unionskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

³⁹ Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna.

⁴⁰ COM(2016) 378 final.

⁴¹ Förordning (EU) xxx/xxxx [Nya Dublinförordningen].

internationellt skydd är en gift underårig som inte åtföljs av sin make eller maka, kan det anses vara till den underåriges bästa att han eller hon får vara tillsammans med sin ursprungliga familj.

- (47) Inom de gränser som följer av internationella åtaganden bör beviljande av förmåner avseende tillträde till sysselsättning och social trygghet förutsätta att ett uppehållstillstånd har utfärdats.
- (48) Behöriga myndigheter får begränsa tillträdet till anställning eller verksamhet som egenföretagare vad gäller anställning i offentlig tjänst och ansvar för att skydda statens eller andra offentliga myndigheters allmänna intressen. Även i samband med utövandet av rätten till likabehandling i fråga om medlemskap i en arbetstagarorganisation eller avseende utövande av ett visst yrke, kan personer som beviljats internationellt skydd uteslutas från deltagande i ledningen av organisationer som regleras av offentlig rätt och från att inneha en tjänst som regleras av offentlig rätt.
- (49) För att öka möjligheterna för personer som beviljats internationellt skydd att faktiskt utöva de rättigheter och förmåner som föreskrivs i denna förordning, är det nödvändigt att ta hänsyn till deras specifika behov och de integrationsproblem de ställs inför och underlätta deras tillgång till integrationsrelaterade rättigheter. Det gäller särskilt arbetsmarknadsrelaterade utbildningsmöjligheter och yrkesutbildning och tillgång till förfaranden för erkännanden av utländska utbildnings- och andra behörighetsbevis, särskilt när dessa svårigheter beror på att personerna i fråga saknar nödvändig dokumentation och inte kan täcka de kostnader som är förknippade med erkännandeförfarandena.
- (50) Personer som beviljats internationellt skydd bör åtnjuta samma behandling som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet med avseende på social trygghet.
- (51) Särskilt för att undvika socialt lidande är det dessutom lämpligt att personer som beviljats internationellt skydd tillhandahålls socialt bistånd utan diskriminering. För personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande bör medlemsstaterna dock ges viss flexibilitet att begränsa sådana rättigheter till grundläggande förmåner, vilket bör förstås så att rättigheterna omfattar åtminstone minimiinkomststöd, bistånd vid sjukdom eller graviditet samt föräldraersättning, i den mån dessa förmåner beviljas medborgare i enlighet med nationell rätt. För att underlätta deras integration bör medlemsstaterna ges möjlighet att, för både flyktingar och personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande, villkora tillgången till vissa typer av socialt bistånd som fastställs i nationell rätt av att personen som beviljats internationellt skydd faktiskt deltar i integrationsåtgärder.
- (52) Tillträde till hälso- och sjukvård, såväl fysisk som psykisk vård, bör säkerställas för personer som beviljats internationellt skydd.
- (53) För att underlätta integrationen i samhällslivet av personer som beviljats internationellt skydd bör dessa personer ha tillgång till integrationsåtgärder, enligt de former som medlemsstaterna bestämmer. Medlemsstaterna får göra deltagandet i sådana integrationsåtgärder, såsom språkkurser, kurser i samhällsintegration, yrkesutbildning och andra sysselsättningsrelaterade kurser, obligatoriskt.
- (54) En effektiv övervakning av genomförandet av denna förordning förutsätter att den utvärderas regelbundet.

- (55) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av denna förordning när det gäller form och innehåll i den information som ska tillhandahållas, bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter⁴².
- (56) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att fastställa normer för medlemsstaternas beviljande av internationellt skydd till tredjelandsmedborgare och statslösa personer, för en enhetlig status för flyktingar och person som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av förordningens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (57) [I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har dessa medlemsstater meddelat att de önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.]

ELLER

[I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar dessa medlemsstater inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på dem.]

ELLER

[(XX) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Förenade kungariket inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.

(XX) I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Irland (genom en skrivelse av den ...) meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.]

ELLER

[(XX) I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, har Förenade kungariket (genom en skrivelse av den ...) meddelat att det önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.

⁴² EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

(XX) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i det protokollet, deltar Irland inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.]

(58) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte

I denna förordning fastställs normer för

- (a) när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd,
- (b) en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande,
- (c) innehållet i det beviljade internationella skyddet.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning gäller följande definitioner:

- (1) *internationellt skydd*: flyktingstatus och status som subsidiärt skyddsbehövande enligt definitionerna i leden 4 och 6.
- (2) *person som beviljats internationellt skydd*: en person som har beviljats flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande enligt definitionerna i leden 4 och 6.
- (3) *flykting*: en tredjelandsmedborgare som med anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, religion, nationalitet, politisk åskådning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp befinner sig utanför det land där han eller hon är medborgare och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill begagna sig av det landets skydd, eller en statslös person som av samma skäl befinner sig utanför det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort och som inte kan eller på grund av sin fruktan inte vill återvända dit och som inte omfattas av artikel 12.
- (4) *flyktingstatus*: en medlemsstats erkännande av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som flykting.
- (5) *person som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande*: en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som inte uppfyller kraven för att betecknas som flykting, men där det finns grundad anledning att förmoda att den berörda personen, om han eller hon återsänds till sitt ursprungsland, eller, i fråga om en statslös person, till det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort, skulle utsättas för en verklig risk att lida allvarlig skada enligt artikel 16 och som inte omfattas av artikel 18.1 och 18.2 och som inte kan, eller på grund av en sådan risk inte vill begagna sig av det landets skydd.
- (6) *status som subsidiärt skyddsbehövande*: en medlemsstats erkännande av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som en person som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande.
- (7) *ansökan om internationellt skydd*: en ansökan om skydd från en medlemsstat som görs av en tredjelandsmedborgare eller en statslös person, där det finns skäl att anta att personen söker flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande.

- (8) *sökande*: en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som har ansökt om internationellt skydd och vars ansökan ännu inte har lett till ett slutligt beslut.
- (9) *familjemedlemmar*: följande familjemedlemmar till den person som beviljats internationellt skydd, om dessa familjemedlemmar befinner sig i samma medlemsstat i fråga om ansökan om internationellt skydd och under förutsättning att familjen existerade redan innan sökanden anlände till medlemsstaternas territorium:
- (a) Make eller maka till den person som beviljats internationellt skydd eller hans/hennes ogifta partner i en stadigvarande relation, om lag eller praxis i den berörda medlemsstaten behandlar ogifta par på samma sätt som gifta enligt dess lagstiftning om tredjelandsmedborgare.
 - (b) Underåriga barn till sådana par som avses i led a eller till den person som beviljats internationellt skydd, på villkor att de är ogifta, och oavsett om de fötts inom eller utom äktenskapet eller adopterats enligt nationell lagstiftning.
 - (c) Fadern, modern eller någon annan vuxen som ansvarar för den person som beviljats internationellt skydd enligt lag eller praxis i den berörda medlemsstaten om den som beviljats internationellt skydd är underårig och ogift.
- (10) *underårig*: en tredjelandsmedborgare eller statslös person under 18 år.
- (11) *ensamkommande barn*: en underårig som anländer till medlemsstaternas territorium utan en medföljande vuxen som enligt lag eller praxis i den berörda medlemsstaten ansvarar för honom eller henne, så länge vederbörande inte faktiskt tas om hand av en sådan person, inbegripet en underårig som har lämnas ensam utan medföljande vuxen efter det att han eller hon rest in på medlemsstaternas territorium.
- (12) *uppehållstillstånd*: varje tillstånd som utfärdats av myndigheterna i en medlemsstat, i en form som föreskrivs i förordning (EG) nr 1030/2002⁴³, och som ger en tredjelandsmedborgare eller statslös person rätt att uppehålla sig på dess territorium.
- (13) *ursprungsland*: det land eller de länder där en person är medborgare eller, i fråga om statslösa personer, tidigare haft sin vanliga vistelseort.
- (14) *återkallande av internationellt skydd*: ett beslut av en behörig myndighet om att återkalla, upphäva eller vägra att förnya en persons flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande.
- (15) *efterföljande ansökan*: en ytterligare ansökan om internationellt skydd som görs i någon medlemsstat efter det att ett slutligt beslut har fattats om en tidigare ansökan, inklusive fall där sökanden uttryckligen har återkallat sin ansökan eller där den beslutande myndigheten har avslagit en ansökan såsom avstådd från sedan den återkallats implicit.
- (16) *beslutande myndighet*: en myndighet med domstolsliknande uppgifter eller en administrativ myndighet i en medlemsstat som är ansvarig för att pröva ansökningar om internationellt skydd och behörig att fatta beslut i första instans i sådana ärenden.
- (17) *social trygghet*: de grenar av den sociala tryggheten som definieras i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004⁴⁴ och som omfattar

⁴³ EGT L 157, 15.6.2002, s. 1.

⁴⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 30.4.2004, s. 1).

förmåner vid sjukdom, förmåner vid moderskap och likvärdiga förmåner vid faderskap, förmåner vid invaliditet, förmåner vid ålderdom, förmåner till efterlevande, förmåner vid olycksfall i arbetet och arbetssjukdom, dödsfallsersättningar, förmåner vid arbetslöshet, förmåner vid förtida pensionering och familjeförmåner.

- (18) *socialt bistånd*: förmåner som beviljas i tillägg till eller utöver sociala förmåner enligt definitionen i led 17, i syfte att säkerställa att de grundläggande behoven tillgodoses för dem som inte förfogar över tillräckliga tillgångar.
- (19) *förmyndare*: en person eller organisation som utsetts av behöriga organ för att bistå och företräda ett ensamkommande barn i förfaranden som föreskrivs i denna förordning för att tillgodose barnets bästa och vid behov företräda det ensamkommande barnet rättsligt.

Artikel 3

Materiellt tillämpningsområde

- 1. Denna förordning är tillämplig på fastställandet av när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd och på innehållet i det beviljade internationella stödet.
- 2. Denna förordning är inte tillämplig på andra typer av nationell humanitär status som medlemsstaterna beviljar enligt sin nationella rätt till de som inte uppfyller kraven för att betecknas som flykting eller subsidiärt skyddsbehövande. Om sådan status beviljas ska det ske på ett sådant sätt att det inte medför risk för förväxling med internationellt skydd.

KAPITEL II

BEDÖMNING AV ANSÖKNINGAR OM INTERNATIONELLT SKYDD

Artikel 4

Framläggande av information och bedömning av fakta och omständigheter

1. Sökanden ska lägga fram alla faktorer som han eller hon har tillgång till som styrker ansökan om internationellt skydd. Han eller hon ska samarbeta med den beslutande myndigheten och ska förbli närvarande och tillgänglig under hela förfarandet.
2. De faktorer som avses i punkt 1 ska utgöras av sökandens utsagor och alla handlingar som sökanden förfogar över angående sökandens ålder, bakgrund, inklusive relevanta släktingars bakgrund, identitet, nationalitet(er), tidigare bosättningsland(-länder) och -ort(er), tidigare ansökningar [om internationell skydd och resultatet av eventuella påskyndade vidarebosättningsförfaranden enligt definitionen i förordning (EU) XXX/XX [Vidarebosättningsförordningen]], resvägar och resehandlingar samt orsakerna till ansökan om internationellt skydd.
3. Den beslutande myndigheten ska bedöma de relevanta faktorerna i ansökan i enlighet med artikel 33 i förordning (EU) XXX/XXX [Förfarandeförordningen].
4. Det faktum att en sökande redan har varit utsatt för förföljelse eller allvarlig skada, eller för direkta hot om sådan förföljelse eller sådan skada, ska betraktas som en allvarlig indikation på att sökandens fruktan för förföljelse är välgrundad eller att det finns en verklig risk för att han eller hon kommer att lida allvarlig skada, såvida det inte finns goda skäl att anta att sådan förföljelse eller allvarlig skada inte kommer att upprepas.
5. Om aspekter av sökandens utsagor inte kan styrkas av skriftliga eller andra bevis, ska inga ytterligare bevis krävas avseende dessa aspekter om följande villkor är uppfyllda:
 - (a) Sökanden har gjort en genuin ansträngning för att styrka sin ansökan.
 - (b) Alla relevanta faktorer som sökanden förfogar över har lagts fram och en tillfredsställande förklaring har lämnats till varför andra relevanta faktorer saknas.
 - (c) Sökandens utsagor befinns vara sammanhängande och rimliga och strider inte mot tillgänglig specifik och allmän information som är relevant för sökandens ärende.
 - (d) Sökanden har ansökt om internationellt skydd så tidigt som möjligt, såvida inte sökanden kan framföra goda skäl till varför han eller hon inte gjort det.
 - (e) Sökandens allmänna trovärdighet är fastställd.

Artikel 5
Internationellt skyddsbehov "sur place"

1. En välgrundad fruktan för förföljelse eller en verklig risk för att lida allvarlig skada kan grunda sig på händelser som har ägt rum efter det att sökanden lämnade ursprungslandet.
2. En välgrundad fruktan för förföljelse eller en verklig risk för att lida allvarlig skada kan grunda sig på verksamhet som sökanden ägnat sig åt sedan han eller hon lämnade ursprungslandet, i synnerhet om det är fastställt att den verksamhet som åberopas är ett uttryck för och en fortsättning på åsikter eller en inställning som sökanden hade i ursprungslandet.
3. Utan att det påverkar Genèvekonventionen och Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna ska en sökande som lämnar in en efterföljande ansökan i enlighet med artikel 42 i förordning (EU) XXX/XXX [Förfarandeförordningen] normalt inte beviljas flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande om risken för förföljelse eller allvarlig skada grundar sig på omständigheter som sökanden genom eget beslut har skapat efter att ha lämnat ursprungslandet.

Artikel 6
Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada

Aktörer som utövar förföljelse eller tillfogar allvarlig skada kan endast vara följande:

- (a) Staten.
- (b) Parter eller organisationer som kontrollerar staten eller en betydande del av statens territorium.
- (c) Icke-statliga aktörer, om det kan visas att de aktörer som avses i leden a och b, inklusive internationella organisationer, är oförmögna eller ovilliga att ge skydd mot förföljelse eller allvarlig skada som avses i artikel 7.

Artikel 7
Aktörer som ger skydd

1. Skydd mot förföljelse eller allvarlig skada kan endast ges av följande aktörer:
 - (a) Staten,
 - (b) parter eller organisationer, inklusive internationella organisationer, som kontrollerar staten eller en betydande del av statens territorium,förutsatt att dessa är villiga och förmögna att erbjuda skydd i enlighet med punkt 2.
2. Skydd mot förföljelse eller allvarlig skada ska vara verksamt och av icke-tillfällig natur. Detta skydd ska anses ges när de aktörer som avses i punkt 1 vidtar rimliga åtgärder för att förhindra att en person förföljs eller lider allvarlig skada, bland annat genom att ombesörja att det finns ett effektivt rättssystem för avslöjande, åtal och bestraffning av handlingar som innebär förföljelse eller allvarlig skada, och när sökanden har tillgång till detta skydd.
3. När beslutande myndigheter bedömer om en internationell organisation kontrollerar en stat eller en betydande del av dess territorium och ger skydd enligt punkt 2, ska de basera sig på varje vägledning som ges i relevant unionslagstiftning, särskilt den tillgängliga information på unionsnivå om ursprungsländer och den gemensamma

analys av information om ursprungsländer som avses i artiklarna 8 och 10 i förordning (EU) XXX/XX [Förordning om Europeiska unionens asylbyrå].

Artikel 8 **Internt skydd**

1. Som en del av bedömningen av ansökan om internationellt skydd ska den beslutande myndigheten fastställa att en sökande inte är i behov av internationellt skydd om han eller hon på ett säkert och lagligt sätt kan resa till och beviljas rätt till inresa i en del av ursprungslandet och rimligen kan förväntas bosätta sig där, om han eller hon i den delen av landet
 - (a) inte känner någon välgrundad fruktan för förföljelse eller löper någon verklig risk för att lida allvarlig skada, eller
 - (b) har tillgång till skydd mot förföljelse eller allvarlig skada.
2. Bedömningen av tillgången till internt skydd ska göras när den beslutande myndigheten har fastställt att kriterierna för att vara berättigad till skydd annars skulle tillämpas. Det ska ankomma på den beslutande myndigheten att visa att internt skydd finns tillgängligt. Det ska inte krävas att sökanden bevisar att han eller hon har uttömt alla möjligheter att få skydd i sitt ursprungsland innan han eller hon ansökte om internationellt skydd.
3. Vid prövningen av om en sökande känner en välgrundad fruktan för förföljelse eller löper en verklig risk för att lida allvarlig skada, eller har tillgång till skydd mot förföljelse eller allvarlig skada i en del av ursprungslandet i enlighet med punkt 1, ska beslutande myndigheter, när de fattar beslut om ansökan, beakta de allmänna omständigheter som råder i den delen av landet och sökandens personliga förhållanden i enlighet med artikel 4. För detta ändamål ska beslutande myndigheter säkerställa att exakt och uppdaterad information erhålls från alla relevanta källor, inbegripet tillgänglig information på unionsnivå om ursprungsländer och den gemensamma analys av information om ursprungsländer som avses i artiklarna 8 och 10 i förordning (EU) XXX/XX [Förordning om Europeiska unionens asylbyrå] samt information och vägledning som utfärdats av Förenta nationernas flyktingkommissariat.
4. Vid bedömningen av de allmänna omständigheter som råder i den del av det land som är källan till det skydd som avses i artikel 7, ska skyddets tillgänglighet, effektivitet och varaktighet beaktas. Vid bedömningen av sökandens personliga förhållanden ska särskilt hälsa, ålder, kön, sexuell läggning, könsidentitet och social status beaktas tillsammans med en bedömning av huruvida det inte skulle innebära en oskälig belastning för sökanden att bo i den del av ursprungslandet som betraktas som säker.

KAPITEL III

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT BETRAKTAS SOM FLYKTING

Artikel 9

Förföljelse

1. En handling ska betraktas som förföljelse i den mening som avses i artikel 1 A i konventionen om flyktingars rättsliga ställning undertecknad i Genève den 28 juli 1951, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967 (nedan kallad *Genèvekonventionen*) om
 - (a) den är tillräckligt allvarlig till sin natur eller på grund av sin upprepning för att innebära en allvarlig överträdelse av de grundläggande mänskliga rättigheterna, särskilt de rättigheter från vilka det inte går att göra undantag enligt artikel 15.2 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, eller
 - (b) den är en ackumulation av olika åtgärder, däribland sådana överträdelser av de mänskliga rättigheterna som är tillräckligt allvarliga för att påverka en individ på ett liknande sätt som de som avses i led a.
2. Förföljelse enligt definitionen i punkt 1 kan bland annat ta sig uttryck i
 - (a) fysiskt eller psykiskt våld, inklusive sexuellt våld,
 - (b) rättsliga, administrativa, polisiära och/eller judiciella åtgärder som i sig är diskriminerande eller som genomförs på ett diskriminerande sätt,
 - (c) åtal eller straff som är oproportionerliga eller diskriminerande,
 - (d) nekad tillgång till rättsmedel vilket resulterar i ett oproportionerligt eller diskriminerande straff,
 - (e) åtal eller straff för vägran att utföra militärtjänst i en konflikt, om fullgörandet av militärtjänst skulle innefatta brott eller handlingar som omfattas av skälen för uteslutning i artikel 12.2,
 - (f) köns- eller barnspecifika handlingar.
3. I enlighet med artikel 2.3 måste det finnas ett samband mellan de skäl som anges i artikel 10 och den förföljelse som anges i punkt 1 i den här artikeln eller avsaknaden av skydd mot sådan förföljelse.

Artikel 10

Skäl till förföljelsen

1. Följande faktorer ska beaktas vid bedömningen av skälen till förföljelsen:
 - (a) Begreppet ras ska särskilt omfatta hudfärg, härkomst eller tillhörighet till en viss etnisk grupp.
 - (b) Begreppet religion ska särskilt omfatta teistiska, icke-teistiska och ateistiska trosuppfattningar, deltagande i eller avstående från deltagande i formella privata eller offentliga gudstjänster, enskilt eller tillsammans med andra, samt

andra religiösa handlingar eller åsiktsyttringar, eller former av personligt eller gemensamt handlande grundat på eller påbjudet genom någon trosriktning.

- (c) Begreppet nationalitet ska inte vara begränsat till medborgarskap eller avsaknad av medborgarskap, utan ska särskilt omfatta tillhörighet till en grupp som definieras genom dess kulturella, etniska eller språkliga identitet, gemensamma geografiska ursprung eller politiska bakgrund eller dess förbindelser med befolkningen i en annan stat.
- (d) Begreppet viss samhällsgrupp ska särskilt omfatta en grupp där
 - medlemmarna har en gemensam väsentlig egenskap eller en gemensam bakgrund som inte kan ändras eller har en gemensam egenskap eller övertygelse som är så grundläggande för identiteten eller samvetet att de inte bör tvingas avsvära sig den, och
 - gruppen har en särskild identitet i det berörda landet eftersom den uppfattas som annorlunda av omgivningen.

Beroende på omständigheterna i ursprungslandet kan begreppet omfatta en grupp som har sexuell läggning som gemensam egenskap (en term som inte får tolkas så att det innefattar handlingar som anses brottsliga enligt medlemsstaternas nationella lagstiftning); vid bedömningen av om en person ska anses tillhöra en viss samhällsgrupp eller när ett karakteristiskt drag hos en sådan grupp ska fastställas ska vederbörlig hänsyn tas till könsrelaterade aspekter, inbegripet könsidentitet.

- e) Begreppet politisk åskådning ska särskilt inbegripa när någon har en åsikt, tanke eller tro i en fråga som rör de potentiella aktörer som utövar förföljelse som anges i artikel 6 och deras politik eller metoder, oavsett om sökanden har handlat i linje med denna åsikt, tanke eller tro.
2. Vid bedömningen av om en sökande har en välgrundad fruktan för förföljelse är det irrelevant huruvida sökanden faktiskt har de egenskaper i fråga om ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politisk åskådning som är skälet till förföljelsen, förutsatt att en sådan egenskap tillskrivs sökanden av den aktör som utövar förföljelsen.
 3. Vid bedömningen av om en sökande har en välgrundad fruktan för förföljelse kan den beslutande myndigheten inte rimligen förvänta sig att en sökande ska bete sig diskret eller iakttä återhållsamhet i fråga om vissa vanor, när sådant beteende eller sådana vanor är inneboende i hans eller hennes identitet, för att undvika risken för förföljelse i hans eller hennes ursprungsland.

Artikel 11 **Upphörande**

1. En tredjelandsmedborgare eller en statslös person ska upphöra att vara en flykting om ett eller flera av följande kriterier är tillämpliga:
 - (a) Personen har frivilligt åter begagnat sig av skydd i det land där han eller hon är medborgare.
 - (b) Efter att ha förlorat sitt medborgarskap av fri vilja har personen förvärvat det på nytt.

- (c) Personen har förvärvat ett nytt medborgarskap, och åtnjuter skydd i det land där han eller hon har nytt medborgarskap.
- (d) Personen har frivilligt återvänt för att bosätta sig i det land som han eller hon lämnat eller fortsatt att uppehålla sig utanför på grund av fruktan för förföljelse.
- (e) Personen kan inte längre fortsätta att vägra att begagna sig av skyddet i det land där han eller hon är medborgare eftersom de omständigheter som ledde till att han eller hon erkändes som flykting inte längre föreligger.
- (f) Om det är fråga om en statslös person, personen kan återvända till det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort, eftersom de omständigheter som ledde till att han eller hon erkändes som flykting inte längre föreligger.

Leden e och f ska inte tillämpas på en flykting som kan åberopa tungt vägande skäl grundade på tidigare förföljelse för att inte vilja begagna sig av skyddet i det land där han eller hon är medborgare eller, i fråga om en statslös person, det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort.

2. När punkt 1 e och f tillämpas ska den beslutande myndigheten

- (a) beakta huruvida ändringen av omständigheter är av sådan väsentlig och icke-tillfällig natur att flyktingens fruktan för förföljelse inte längre kan anses välgrundad,
- (b) basera sig på exakt och uppdaterad information som erhållits från alla relevanta källor, inbegripet den information på unionsnivå om ursprungsländer och den gemensamma analys av information om ursprungsländer som avses i artiklarna 8 och 10 i förordning (EU) XXX/XX [Förordning om Europeiska unionens asylbyrå] eller information och vägledning som utfärdats av Förenta nationernas flyktingkommissariat.

Artikel 12

Uteslutning

1. En tredjelandsmedborgare eller en statslös person ska vara utesluten från att vara flykting om
 - (a) han eller hon omfattas av artikel 1 D i Genèvekonventionen, som handlar om skydd eller bistånd från andra organ eller kontor inom Förenta nationerna än Förenta nationernas flyktingkommissariat; om sådant skydd eller bistånd av något skäl har upphört, utan att de berörda personernas ställning har fastställts slutgiltigt i enlighet med de relevanta resolutioner som antagits av Förenta nationernas generalförsamling, ska dessa personer automatiskt komma i åtnjutande av förmånerna i denna förordning,
 - (b) han eller hon av de behöriga myndigheterna i bosättningslandet tillerkänns samma rättigheter och skyldigheter som följer med medborgarskap i det landet eller rättigheter och skyldigheter som motsvarar dessa.
2. En tredjelandsmedborgare eller en statslös person ska vara utesluten från att vara flykting om det finns synnerliga skäl för att anta att
 - (a) han eller hon har begått ett brott mot freden, en krigsförbrytelse eller ett brott mot mänskligheten, såsom dessa definieras i de internationella instrument som har upprättats för att beivra sådana brott,

- (b) han eller hon har begått ett grovt icke-politiskt brott utanför tillflyktslandet innan vederbörande fick tillträde till det landet som flykting, vilket innebär den tidpunkt då uppehållstillstånd utfärdades på grundval av beviljad flyktingstatus; särskilt grymma handlingar, även om de begåtts i förment politiskt syfte, får betecknas som allvarliga icke-politiska brott,
 - (c) han eller hon har gjort sig skyldig till gärningar som strider mot Förenta nationernas syften och grundsatser enligt inledningen och artiklarna 1 och 2 i Förenta nationernas stadga.
- 3. Punkt 2 ska tillämpas på personer som anstiftar eller på annat sätt deltar i att begå de brott eller gärningar som nämns däri.
- 4. Vid bedömningen av om huruvida skyddet i enlighet med punkt 1 a har upphört ska den beslutande myndigheten kontrollera huruvida den berörda personen varit tvungen att lämna det relevanta organet eller kontorets verksamhetsområde. Detta ska vara fallet om vederbörandes personliga säkerhet var allvarligt hotad och organet eller kontoret saknade möjlighet att inom området garantera honom eller henne sådana levnadsförhållanden som överensstämmer med organets eller kontorets uppdrag.
- 5. Vid tillämpningen av punkt 2 b och c ska följande handlingar betecknas som allvarliga icke-politiska brott:
 - (a) Särskilt grymma handlingar, där handlingen i fråga är oproportionerlig i förhållande till det påstådda politiska syftet.
 - (b) Terroristhandlingar, som kännetecknas av våld riktat mot civilbefolkningen, även om de begås i ett förment politiskt syfte.
- 6. Uteslutandet av en person från flyktingstatus ska endast vara beroende av huruvida villkoren i punkterna 1–5 är uppfyllda och ska inte vara föremål för någon ytterligare proportionalitetsprövning i det enskilda fallet.

KAPITEL IV

FLYKTINGSTATUS

Artikel 13

Beviljande av flyktingstatus

Den beslutande myndigheten ska bevilja en tredjelandsmedborgare eller en statslös person flyktingstatus om han eller hon kan betraktas som flykting i enlighet med kapitlen II och III.

Artikel 14

Återkallande av, upphävande av eller vägran att förnya flyktingstatus

1. Den beslutande myndigheten ska återkalla, upphäva eller vägra att förnya en tredjelandsmedborgares eller en statslös persons flyktingstatus om
 - (a) han eller hon inte längre är flykting i enlighet med artikel 11,
 - (b) han eller hon borde ha varit eller är utesluten från att vara flykting i enlighet med artikel 12,
 - (c) han eller hon har förvrängt eller utelämnat fakta, inklusive användning av falska handlingar, och detta varit avgörande för beviljandet av flyktingstatus,
 - (d) det finns skälig anledning att betrakta honom eller henne som en fara för säkerheten i den medlemsstat där han eller hon befinner sig,
 - (e) han eller hon utgör en samhällsfara i den medlemsstat där han eller hon befinner sig, med hänsyn till att han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts för ett synnerligen allvarligt brott,
 - (f) artikel 23.2 tillämpas.
2. I de situationer som avses i punkt 1 d–f får den beslutande myndigheten besluta att inte bevilja status till en flykting om ett sådant beslut ännu inte har fattats.
3. Personer på vilka punkt 1 d–f eller punkt 2 är tillämpliga ska ha de rättigheter som anges i eller som liknar dem som anges i artiklarna 3, 4, 16, 22, 31, 32 och 33 i Genèvekonventionen om de befinner sig i medlemsstaten.
4. Utan att det påverkar flyktingens skyldighet enligt artikel 4.1 att uppge alla relevanta fakta och lämna alla relevanta handlingar som han eller hon förfogar över, ska den beslutande myndighet som har beviljat flyktingstatus i varje enskilt fall visa att den berörda personen inte längre är eller aldrig har varit flykting av de skäl som anges i punkt 1 i den här artikeln.
5. Den beslutande myndighetens beslut om att återkalla, upphäva eller vägra att förnya flyktingstatus i enlighet med punkt 1 a ska få verkan först tre månader efter det att beslutet har fattats, så att tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen ges möjlighet att ansöka om rätt att vistas i medlemsstaten på andra grunder i enlighet med relevant unionsrätt och nationell rätt.

Artikel 15
Omprövning av flyktingstatus

För tillämpningen av artikel 14.1 ska den beslutande myndigheten ompröva flyktingstatusen särskilt

- (a) om information på unionsnivå om ursprungsländer och gemensam analys av information om ursprungsländer som avses i artiklarna 8 och 10 i förordning (EU) XXX/XX [Förordning om Europeiska unionens asylbyrå] påvisar en väsentlig ändring i ursprungslandet som är av betydelse för sökandens skyddsbehov,
- (b) vid första förnyelsen av det uppehållstillstånd som utfärdats till en flykting.

KAPITEL V

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR SUBSIDIÄRT SKYDD

Artikel 16

Allvarlig skada

Allvarlig skada som avses i artikel 2.5 består av

- (a) dödsstraff eller avrättning, eller
- (b) tortyr eller omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning av en sökande i ursprungslandet, eller
- (c) ett allvarligt och personligt hot mot en civilpersons liv eller lem på grund av urskillningslöst våld i situationer av internationell eller intern väpnad konflikt.

Artikel 17

Upphörande

1. En tredjelandsmedborgare eller en statslös person ska inte längre anses uppfylla kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande när de omständigheter som ledde till att status som subsidiärt skyddsbehövande beviljades inte längre föreligger eller har ändrats i sådan grad att skydd inte längre behövs.
2. Den beslutande myndigheten ska
 - (a) beakta huruvida ändringen av omständigheter är av sådan väsentlig och icke-tillfällig natur att personen som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande inte längre är utsatt för en verklig risk för allvarlig skada,
 - (b) basera sig på exakt och uppdaterad information som erhållits från alla relevanta källor, inbegripet den information på unionsnivå om ursprungsländer och den gemensamma analys av information om ursprungsländer som avses i artiklarna 8 och 10 i förordning (EU) XXX/XX [Förordning om Europeiska unionens asylbyrå] eller information och vägledning som utfärdats av Förenta nationernas flyktingkommissariat.
3. Punkt 1 ska inte tillämpas på personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande och som kan åberopa tungt vägande skäl grundade på tidigare allvarlig skada för att inte vilja begagna sig av det lands skydd vari han eller hon är medborgare eller, om det är fråga om en statslös person, det land där han eller hon tidigare hade sin vanliga vistelseort.

Artikel 18

Uteslutning

1. En tredjelandsmedborgare eller en statslös person ska vara utesluten från att uppfylla kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande om det finns synnerliga skäl för att anta att
 - (a) han eller hon har begått ett brott mot freden, en krigsförbrytelse eller ett brott mot mänskligheten, såsom dessa definieras i de internationella instrument som har upprättats för att beivra sådana brott,

- (b) han eller hon har begått ett allvarligt brott,
 - (c) han eller hon har gjort sig skyldig till gärningar som strider mot Förenta nationernas syften och grundsatser enligt inledningen och artiklarna 1 och 2 i Förenta nationernas stadga,
 - (d) han eller hon utgör en fara för samhället eller säkerheten i den medlemsstat där han eller hon befinner sig,
 - (e) han eller hon har, innan han eller hon fick tillträde till den berörda medlemsstaten, begått ett eller flera brott som inte omfattas av leden a, b och c, men som skulle ha gett fängelsestraff om de hade begåtts i den berörda medlemsstaten, och han eller hon lämnade sitt ursprungsland endast för att undvika påföljder för dessa brott.
2. Punkt 1 a–d ska tillämpas på personer som anstiftar eller på annat sätt deltar i att begå de brott eller gärningar som nämns däri.

KAPITEL VI

STATUS SOM SUBSIDIÄRT SKYDDSBEHÖVANDE

Artikel 19

Beviljande av status som subsidiärt skyddsbehövande

Den beslutande myndigheten ska bevilja status som subsidiärt skyddsbehövande till en tredjelandsmedborgare eller en statslös person som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande i enlighet med kapitlen II och V.

Artikel 20

Återkallande av, upphävande av eller vägran att förnya status som subsidiärt skyddsbehövande

1. Den beslutande myndigheten ska återkalla, upphäva eller vägra att förnya en tredjelandsmedborgares eller en statslös persons status som subsidiärt skyddsbehövande om
 - (a) han eller hon inte längre uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande i enlighet med artikel 17,
 - (b) han eller hon efter beviljandet av status som subsidiärt skyddsbehövande borde ha varit eller är utesluten från att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande i enlighet med artikel 18,
 - (c) han eller hon har förvrängt eller utelämnat fakta, inklusive användning av falska handlingar, och detta varit avgörande för att bevilja status som subsidiärt skyddsbehövande,
 - (d) artikel 23.2 tillämpas.
2. Utan att det påverkar tredjelandsmedborgarens eller den statslösa personens skyldighet enligt artikel 4.1 att uppge alla relevanta fakta och lämna alla relevanta handlingar som han eller hon förfogar över ska den medlemsstat som har beviljat status som subsidiärt skyddsbehövande i varje enskilt fall visa att den berörda personen inte längre uppfyller eller inte uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande i enlighet med punkt 1 i den här artikeln.
3. Den beslutande myndighetens beslut om att återkalla, upphäva eller vägra att förnya status som subsidiärt skyddsbehövande i enlighet med punkt 1 a ska få verkan först tre månader efter det att beslutet har fattats, så att tredjelandsmedborgaren eller den statslösa personen ges möjlighet att ansöka om rätt att vistas i medlemsstaten på andra grunder i enlighet med relevant unionsrätt och nationell rätt.

Artikel 21

Omprövning av status som subsidiärt skyddsbehövande

För tillämpningen av artikel 20.1 ska den beslutande myndigheten ompröva statusen som subsidiärt skyddsbehövande särskilt

- (a) om information på unionsnivå om ursprungsländer och gemensam analys av information om ursprungsländer som avses i artiklarna 8 och 10 i förordning (EU)

XXX/XX [Förordning om Europeiska unionens asylbyrå] påvisar en väsentlig ändring i ursprungslandet som är av betydelse för sökandens skyddsbehov,

- (b) vid första och andra förnyelsen av det uppehållstillstånd som utfärdats till en person som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande.

KAPITEL VII

INNEHÅLLET I DE RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER FÖR PERSONER SOM BEVILJATS INTERNATIONELLT SKYDD SOM FÖLJER AV DET INTERNATIONELLT SKYDDET

AVSNITT I

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 22

Allmänna regler

1. Flyktingar och personer som har beviljats status som subsidiärt skyddsbehövande ska ha de rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i detta kapitel. Detta kapitel ska inte påverka de rättigheter och skyldigheter som följer av Genèvekonventionen.
2. Detta kapitel ska tillämpas på både flyktingar och personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, om inte något annat anges.
3. Inom de gränser som följer av internationella åtaganden ska beviljande av förmåner avseende tillträde till sysselsättning och social trygghet kräva att ett uppehållstillstånd först har utfärdats.
4. Vid tillämpningen av detta kapitel ska den särskilda situationen för personer med särskilda behov, såsom underåriga, ensamkommande barn, funktionshindrade, äldre, gravida, ensamstående föräldrar med underåriga barn, offer för människohandel, personer med mentala störningar och personer som utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld beaktas, under förutsättning att det vid en individuell utvärdering av deras situation fastställs att de har särskilda behov.
5. Vid tillämpningen av de bestämmelser i detta kapitel som rör underåriga ska de relevanta myndigheterna i första hand se till barnets bästa.

Artikel 23

Skydd mot avvisning

1. Medlemsstaterna ska respektera principen om *non-refoulement* i enlighet med sina internationella åtaganden.
2. Om det inte är förbjudet enligt de internationella åtaganden som avses i punkt 1 får en flykting eller en person som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande avvisas, vare sig denne formellt erkänts eller ej, om
 - (a) det finns skälig anledning att betrakta honom eller henne som en fara för säkerheten i den medlemsstat där han eller hon befinner sig,
 - (b) han eller hon utgör en samhällsfara i den medlemsstaten med hänsyn till att han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts för ett synnerligen allvarligt brott.

I dessa fall ska också flyktingstatusen eller statusen som subsidiärt skyddsbehövande återkallas i enlighet med artikel 14 respektive artikel 20.

Artikel 24 **Information**

De behöriga myndigheterna ska ge personer som beviljats internationellt skydd information om de rättigheter och skyldigheter som är förbundna med flyktingstatus eller status som subsidiärt skyddsbehövande, så snart som möjligt efter det att skyddet har beviljats. Denna information ska lämnas på ett språk som personen som beviljats internationellt skydd förstår eller rimligen kan förväntas förstå och ska uttryckligen hänvisa till följderna av att inte uppfylla de skyldigheter som anges i artikel 28 om förflyttning inom unionen.

Formen för och innehållet i denna information ska fastställas av kommissionen genom genomförandeakter som antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 58.1 i förordning (EU) XXX/XXX [Förfarandeförordningen].

Artikel 25 **Sammanhållning av familjer**

1. Familjemedlemmar till en person som beviljats internationellt skydd vilka för egen del inte uppfyller kraven för att erhålla sådant skydd ska ha rätt att ansöka om ett uppehållstillstånd i enlighet med nationella förfaranden och i den mån detta överensstämmer med familjemedlemmens personliga rättsliga status.
2. Ett uppehållstillstånd som utfärdas i enlighet med punkt 1 ska ha samma giltighetstid som det uppehållstillstånd som utfärdats till personen som beviljats internationellt skydd och ska kunna förnyas. Giltighetstiden för det uppehållstillstånd som beviljas familjemedlemmen ska i princip inte förlängas utöver den sista giltighetsdagen för det uppehållstillstånd som innehas av personen som beviljats internationellt skydd.
3. Något uppehållstillstånd ska inte utfärdas till en familjemedlem om den familjemedlemmen är utesluten eller skulle vara utesluten från internationellt skydd i enlighet med kapitlen III och V.
4. Om så krävs av tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen, ska något uppehållstillstånd inte utfärdas till en familjemedlem och uppehållstillstånd som redan har utfärdats ska återkallas eller ska inte förnyas.
5. Familjemedlemmar till vilka ett uppehållstillstånd har utfärdats i enlighet med punkt 1 ska ha de rättigheter som avses i artiklarna 27–39.
6. Medlemsstaterna får besluta att denna artikel också ska tillämpas på andra nära släktingar som levde tillsammans som en del av familjen vid tidpunkten för avfärden från ursprungslandet eller innan sökanden anlände till medlemsstaternas territorium, och som då för sin försörjning var helt eller delvis beroende av den person som beviljats internationellt skydd.

AVSNITT II

RÄTTIGHETER OCH SKYLDIGHETER AVSEENDE BOSÄTTNING OCH VISTELSE

Artikel 26 **Uppehållstillstånd**

1. Senast 30 dagar efter det att internationellt skydd har beviljats ska ett uppehållstillstånd utfärdas med användning av den enhetliga utformning som anges i förordning (EG) nr 1030/2002.
 - (a) För personer som innehar flyktingstatus ska uppehållstillståndet ha en giltighetstid på tre år och ska därefter kunna förnyas för perioder av tre år.
 - (b) För personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande ska uppehållstillståndet ha en giltighetstid på ett år och ska därefter kunna förnyas för perioder av två år.
2. Ett uppehållstillstånd ska inte förnyas eller ska återkallas i följande fall:
 - (a) Om behöriga myndigheter återkallar, upphäver eller vägrar att förnya en tredjelandsmedborgares flyktingstatus i enlighet med artikel 14 och status som subsidiärt skyddsbehövande i enlighet med artikel 20.
 - (b) Om artikel 23.2 tillämpas.
 - (c) Om hänsyn som rör nationell säkerhet eller allmän ordning kräver det.
3. Vid tillämpningen av artiklarna 14.5 och 20.3 ska uppehållstillståndet återkallas endast efter utgången av den tremånadersperiod som avses i de bestämmelserna.

Artikel 27 **Resehandlingar**

1. Behöriga myndigheter ska utfärda resehandlingar till personer som innehar flyktingstatus, i den form som anges i bilagan till Genèvekonventionen och med de minimisäkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken som anges i rådets förordning (EG) nr 2252/2004⁴⁵. Dessa resehandlingar ska vara giltiga i minst ett år.
2. Behöriga myndigheter ska utfärda resehandlingar med de minimisäkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken som anges i rådets förordning (EG) nr 2252/2004 till personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande och som inte kan få ett nationellt pass. Dessa handlingar ska vara giltiga i minst ett år.
3. De handlingar som avses i punkterna 1 och 2 ska inte utfärdas om tvingande hänsyn till den nationella säkerheten eller den allmänna ordningen kräver det.

Artikel 28 **Rätt till fri rörlighet inom medlemsstaten**

1. Personer som beviljats internationellt skydd ska ha rätt att röra sig fritt inom territoriet i den medlemsstat som beviljade det internationella skyddet, inbegripet rätt att välja sin bosättningsort inom det territoriet, på samma villkor och med samma

⁴⁵ Rådets förordning (EG) nr 2252/2004 av den 13 december 2004 om standarder för säkerhetsdetaljer och biometriska kännetecken i pass och resehandlingar som utfärdas av medlemsstaterna (EUT L 385, 29.12.2004, s. 1).

begränsningar som de som gäller för andra tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta inom det territoriet och som är i en jämförbar situation.

2. Inom de gränser som följer av internationella åtaganden får villkor i fråga om bosättningsort åläggas en person som beviljats internationellt skydd och som mottar vissa specifika sociala förmåner eller visst specifikt socialt bistånd endast om dessa villkor i fråga om bosättningsort är nödvändiga för att underlätta integrationen av personen i den medlemsstat som beviljat skyddet.

Artikel 29

Förflyttning inom unionen

1. Personer som beviljats internationellt skydd ska inte ha rätt att bosätta sig i andra medlemsstater än den som beviljade skyddet. Detta ska inte påverka deras rätt att ansöka om och tillåtas bosätta sig i andra medlemsstater i enlighet med relevanta bestämmelser i unionsrätten och nationell rätt och deras rätt att fritt röra sig i enlighet med villkoren i artikel 21 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet.
2. Om en person som beviljats internationellt skydd påträffas i en annan medlemsstat än den som beviljade skyddet, utan att uppfylla villkoren för vistelse eller bosättning där i enlighet med relevant unionsrätt eller nationell rätt, kommer han eller hon att bli föremål för ett återtagandeförfarande enligt definitionen i artikel 20.1 e i förordning (EU) xxx/xxxx [Nya Dublinförordningen].

AVSNITT III

RÄTTIGHETER AVSEENDE INTEGRATION

Artikel 30

Tillträde till arbetsmarknaden

1. Personer som beviljats internationellt skydd ska ha rätt att vara anställda eller bedriva verksamhet som egenföretagare, med förbehåll för de regler som allmänt tillämpas för yrket och för anställning i offentlig tjänst, omedelbart efter det att skyddet har beviljats.
2. Personer som beviljats internationellt skydd ska behandlas på samma sätt som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet med avseende på
 - (a) arbetsvillkor, inbegripet lön och uppsägning, arbetstider, ledighet och allmänna helgdagar, samt hälso- och säkerhetskrav på arbetsplatsen,
 - (b) föreningsfrihet och frihet att tillhöra en arbetstagar- eller arbetsgivarorganisation eller någon annan organisation vars medlemmar utövar ett visst yrke, inbegripet de förmåner som sådana organisationer tillhandahåller,
 - (c) arbetsmarknadsrelaterad utbildning för vuxna, yrkesutbildning, inbegripet fortbildningskurser för uppdatering av yrkeskunskaper, arbetsplatspraktik,
 - (d) rådgivningstjänster som tillhandahålls av arbetsförmedlingar.
3. Behöriga myndigheter ska om nödvändigt underlätta en fullständig tillgång till de verksamheter som avses i punkt 2 c och d.

Artikel 31

Tillträde till utbildning

1. Underåriga som beviljats internationellt skydd ska ha tillträde till utbildningssystemet på samma villkor som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet.
2. Vuxna som beviljats internationellt skydd ska ha tillträde till det allmänna utbildningssystemet, fortbildning eller omskolning, på samma villkor som tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta i den medlemsstaten och som är i en jämförbar situation.

Artikel 32

Tillgång till förfaranden för erkännande av kvalifikationer och validering av färdigheter

1. Personer som beviljats internationellt skydd ska behandlas på samma sätt som medborgarna i den medlemsstat som har beviljat skyddet i samband med gällande förfaranden för erkännande av utländska akademiska eller yrkesmässiga examens-, utbildnings- och andra behörighetsbevis.
2. Behöriga myndigheter ska underlätta för personer som beviljats internationellt skydd och som inte kan lägga fram skriftliga bevis på sina kvalifikationer att få fullständig tillgång till de förfaranden som anges i punkt 1, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 2.2 och 3.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG⁴⁶.
3. Personer som beviljats internationellt skydd ska behandlas på samma sätt som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet med avseende på tillgång till lämpliga system för bedömning, validering och godkännande av deras tidigare utbildning och erfarenhet.

Artikel 33

Social trygghet

Personer som beviljats internationellt skydd ska behandlas på samma sätt som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet med avseende på social trygghet.

Artikel 34

Socialt bistånd

1. Personer som beviljats internationellt skydd ska behandlas på samma sätt som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skyddet med avseende på socialt bistånd.

Tillgång till visst socialt bistånd som fastställs i nationell rätt får villkoras av att personen som beviljats internationellt skydd faktiskt deltar i integrationsåtgärder.
2. För personer som innehar status som subsidiärt skyddsbehövande får medlemsstaterna begränsa socialt bistånd till grundläggande förmåner.

⁴⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer ([EUT L 255, 30.9.2005, s. 22](#)).

Artikel 35
Hälso- och sjukvård

1. Personer som beviljats internationellt skydd ska ha tillträde till hälso- och sjukvård på samma villkor som medborgare i den medlemsstat som har beviljat sådant skydd.
2. Personer som beviljats internationellt skydd och som har särskilda behov, såsom gravida kvinnor, personer med funktionshinder, personer som har utsatts för tortyr, våldtäkt eller andra allvarliga former av psykiskt, fysiskt eller sexuellt våld eller underåriga som varit utsatta för någon form av övergrepp, försummelse, utnyttjande, tortyr eller grym, omänsklig och förnedrande behandling eller som har drabbats av väpnade konflikter, ska ges lämplig hälso- och sjukvård, inbegripet behandling av mentala störningar när så behövs, på samma villkor som medborgare i den medlemsstat som har beviljat skydd.

Artikel 36
Ensamkommande barn

1. Så snart som möjligt efter det att internationellt skydd har beviljats och senast inom fem arbetsdagar, såsom anges i artikel 22.1 i förordning (EU) xxx/xxx [Förfarandeförordningen], ska behöriga myndigheter vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att ensamkommande barn företräds av en förmyndare eller, vid behov, av en organisation som är ansvarig för underårigas vård och välbefinnande, eller av varje annan lämplig representation, inbegripet den som grundas på lagstiftning eller ett rättsligt avgörande.

Om en organisation utses som förmyndare ska den så snart som möjligt utse en person som ska vara ansvarig för att utföra uppdraget som förmyndare för det ensamkommande barnet i enlighet med denna förordning.

2. Den utsedda förmyndaren ska ha i uppdrag att säkerställa att den underårige har tillgång till alla rättigheter som följer av denna förordning. Lämpliga myndigheter ska regelbundet bedöma den utsedda förmyndarens prestationer.
3. Ensamkommande barn ska placeras på något av följande sätt:
 - (a) Hos vuxna släktingar.
 - (b) I en fosterfamilj.
 - (c) I förläggningar som utformats särskilt för att ta emot underåriga.
 - (d) I andra typer av inkvartering som är lämpliga för underåriga.

Den underåriges åsikter ska beaktas i förhållande till hans eller hennes ålder och mognad.

4. Så långt det är möjligt ska syskon hållas samman, med beaktande av den berörde underåriges bästa, särskilt hans eller hennes ålder och mognad. Ensamkommande barn ska byta inkvartering så sällan som möjligt.
5. Om ett ensamkommande barn beviljas internationellt skydd och spårningen av hans eller hennes familjemedlemmar inte redan har påbörjats, ska behöriga myndigheter börja spåra dem så snart som möjligt efter det att internationellt skydd har beviljats, och i detta sammanhang värna om den underåriges bästa. Om spårningen redan har påbörjats ska den om lämpligt fortsätta. Om den underåriges eller dennes nära släktingars liv eller integritet hotas, särskilt om dessa nära släktingar är kvar i

ursprungslandet, måste det säkerställas att insamling, behandling och spridning av uppgifter om dessa personer sker konfidentiellt.

6. De personer och organisationer som arbetar med ensamkommande barn ska motta fortlöpande lämplig utbildning om underårigas rättigheter och behov och normer till skydd för barn kommer att respekteras såsom avses i artikel 22 i förordning (EU) XXX/XXX [Förfarandeförordningen].

Artikel 37

Tillgång till bostad

1. Personer som beviljats internationellt skydd ska ha tillgång till bostad på likvärdiga villkor som de som gäller för andra tredjelandsmedborgare som är lagligen bosatta inom medlemsstaternas territorium och som är i en likvärdig situation.
2. Nationell utplaceringspraxis för personer som beviljats internationellt skydd ska i möjligaste mån genomföras utan diskriminering av personer som beviljats internationellt skydd och ska säkerställa lika möjligheter när det gäller tillgång till bostad.

Artikel 38

Tillgång till integrationsåtgärder

1. För att underlätta integrationen i samhällslivet av personer som beviljats internationellt skydd ska dessa personer ha tillgång till integrationsåtgärder som tillhandahålls av medlemsstaterna, särskilt språkkurser, program för samhällsorientering och samhällsintegration samt yrkesutbildning som beaktar deras särskilda behov.
2. Medlemsstaterna får göra deltagandet i integrationsåtgärder obligatoriskt.

Artikel 39

Återvandring

Bistånd ska ges till personer som har beviljats internationellt skydd och som vill återvändra.

KAPITEL VIII

ADMINISTRATIVT SAMARBETE

Artikel 40

Samarbete

Varje medlemsstat ska utse en nationell kontaktpunkt och meddela dennas adress till kommissionen. Kommissionen ska meddela dessa uppgifter till övriga medlemsstater.

Medlemsstaterna ska i samarbete med kommissionen vidta alla lämpliga åtgärder för att inrätta ett direkt samarbete och ett informationsutbyte mellan behöriga myndigheter.

Artikel 41

Personal

Myndigheter och andra organisationer som tillämpar bestämmelserna i denna förordning ska ha mottagit eller ska motta nödvändig utbildning och ska vara bundna av tystnadsplikt enligt den nationella lagstiftningen när det gäller all information de erhåller i samband med sitt arbete.

KAPITEL IX

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 42

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté [som inrättats genom artikel 58 i förordning (EU) XXX/XXX [Förfarandeförordningen]. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.
3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011 jämförd med artikel 5 i den förordningen tillämpas.

Artikel 43

Övervakning och utvärdering

Senast två år från denna förordnings ikraftträdande och vart femte år därefter ska kommissionen rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av denna förordning och ska vid behov föreslå nödvändiga ändringar.

Medlemsstaterna ska senast nio månader innan den tidsfristen löper ut lämna kommissionen alla upplysningar som behövs för att utarbeta rapporten.

Artikel 44

Ändringar av direktiv 2003/109/EG

1. I artikel 4 i direktiv 2003/109/EG ska följande punkt läggas till som punkt 3a:

”3a. Om en person som beviljats internationellt skydd påträffas i en annan medlemsstat än den som beviljade skyddet, utan att ha rätt att vistas eller bosätta sig där i enlighet med relevant unionsrätt eller nationell rätt, ska den period för laglig vistelse som föregår en sådan situation inte beaktas vid beräkningen av den period som avses i punkt 1.”

2. Följande artikel ska införas som artikel 26a:

”Artikel 26a

Införlivande av artikel 4.3a

Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 4.3a i detta direktiv senast den [sex månader efter denna förordnings ikraftträdande]. De ska genast underrätta kommissionen om detta.”

Artikel 45
Upphävande

Direktiv 2011/95/EU ska upphöra att gälla med verkan från och med dagen för denna förordnings ikraftträdande. Hänvisningar till det upphävda direktivet ska anses som hänvisningar till denna förordning och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga I.

Artikel 46
Ikraftträdande och tillämpning

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning ska tillämpas från och med den [*sex månader från dess ikraftträdande*].

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande
[...]